El Figarot

2012, esmicolant mites

Nova York: gratacels, torres i pilars

Butlletí dels Castellers de Vilafranca **SEGONA** ÈPOCA **SETEMBRE** 2013 **PREU** 5€

número

43

Vilafranca del Penedès

El Figarot

Índex

Entrevista a Pere Almirall 4
El 7 de 9 amb folre: un castell colossal 8
Pere Ferrando vs Eloi Miralles o viceversa 10
2012, esmicolant mites 19
2012, una altra estrella a la camisa 51
2012, es pot demanar més? 52
A la *Big Apple*: gratacels, torres i pilars 56
El Monument als Castellers, 50 anys 62
Què és Greentowers? 65
JoVerd, la gran porta jove 66
Habemus Librum 69
Dahi Handi 71
Recordant la nostra gent 72
Superverd 75
Castells a banda 76
L'altra cara dels castellers: Patge Reial Raimon 78

Butlletí dels Castellers de Vilafranca

segona època. Número 43. Setembre del 2013

EDITA

Castellers de Vilafranca. Estatge social: General Prim, 11
08720 Vilafranca del Penedès. Apartat de correus 313

CONSELL DE REDACCIÓ

Xavi Carrasco, Laia Colomé, Biel Senabre i David Tudela.

COL·LABORADORS

Josep Almirall, Toni Bach, Siscu Benet, Lídia Blasco, Josep Cabré, Ramon Calmet, Xavier Capdevila, El 3 de Vuit, Pere Ferrando, Miquel Ferret, Quim Mas, Aleix Masana, Eloi Miralles, Oriol Pareta, Gerard Peña, Pep Puig, Josep Ribes, Dídac Salvador, Joan Solé Bordes i Raül Tudela.

FOTOS PORTADA

Fèlix Miró.

DISSENY GRÀFIC

Ricard Aranda, Xavi Carrasco i Raül Gonzàlez.

FOTOCOMPOSICIÓ, MUNTATGE I IMPRESSIÓ

Gràfiques Kerpe, SL. Pere el Gran, 16. 08720 Vilafranca del Penedès
Dip. L. B-29.663/86

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya

AJUNTAMENT VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Editorial

Grans viatges i grans castells

Josep Cabré *«Jou»*

Ha trigat però ja el tenim aquí, El Figarot de la temporada 2012. Surt després d'haver descarregat el somniat 3 de 10 per Sant Fèlix 2013 i haver completat la millor actuació de la història.

Al mes de març de l'any 2012 començava a caminar el nou equip directiu i, com a cap de Colla, el Pere Almirall. Era una empresa molt difícil ja que agafàvem el relleu de l'equip Miret-Ferret que va donar a la Colla una gran quantitat d'èxits, tant socials com castellers, ja que durant el seu mandat vam poder descarregar castells per damunt del 4 de 9 amb l'agulla.

El més important és que, igual com ha passat amb les juntes i les tècniques de les últimes dècades, el nou equip ha tingut un suport incondicional del col·lectiu i tothom s'ha posat a treballar al costat nostre. La grandesa dels Castellers de Vilafranca és que, es presenti qui es presenti per dirigir-los, tothom està al costat del projecte. El nou equip el formàvem persones que ja teníem experiència, perquè molts havíem participat tant en tècniques com en juntes anteriors, i també incorporàvem gent nova amb ganes de treballar per la Colla.

El 2012 ha estat un any amb molts objectius i grans diades, i també amb importants viatges, com el de Nova York, el viatge més mediàtic que ha fet -i probablement que farà- la Colla, ja que enlairar castells a la capital del món és grandiós. A més, es va fer realitat el somni d'un gran cap de Colla, el Carles Domènech.

Un altre pas important que ha fet la Colla el 2012 és posicionar-se a favor de la llibertat del nostre país i, per això, vam participar a l'acte institucional del parc de la Ciutadella i a la gran manifestació de l'Onze de Setembre, a la tarda: vam ser l'única colla que hi va participar i els primers a donar suport al nou procés, després s'hi han afegit moltes altres colles. Dins la colla tenim molts pensaments polítics, però primerament som catalans, som un país i els castellers, com a part singular de la seva cultura, tenim l'obligació de defensar-la junt amb la nostra llengua mil·lenària i els nostres drets com a societat.

A mesura que avançava l'any, els castells anaven arribant, i s'anava treballant seriosament. Fèiem grans castells a Tarragona (Pla de la Seu), Mataró, Vilanova, la Bisbal o l'Arboç, amb el 3 de 9 amb l'agulla. I completàvem un Sant Fèlix de somni descarregant els dos castells amb l'agulla i la torre de 8 i acabant amb el pilar de 8 amb folre i manilles. El dia abans vam fer un intent de 3 de 9 que ens va fer posar les piles i ens va demostrar que no ens podem relaxar amb aquests grans castells. Així vam arribar a Tarragona, on vam repetir victòria amb uns castellassos immensos i descarregant per primera vegada el nostre 4 de 9. Finalment per Tots Sants vam tornar a fer història aconseguint la millor actuació mai feta, amb l'estrena del 7 de 9 amb folre, acompanyat per la majestuosa torre de 9 amb folre, i descarregant per segona vegada el 4 de 9 i acabant amb el pilar de 8.

Són castells de somni, però que no han de servir per abaixar els braços. Des de fa uns anys -i gràcies a activitats com el Joverd, entre d'altres-, ha entrat a la Colla una gran quantitat de gent jove, gent que ha viscut els grans triomfs dels CdV; però han de saber que ha costat moltíssim arribar fins aquí i que sempre hem d'estar alerta.

Aquest El Figarot repassa bàsicament la temporada 2012. A la contraportada però, hi surt la fotografia del 3 de 10, que és la bestreta del que serà el butlletí del 2013. M'és molt difícil acabar l'editorial sense comentar res del que ha passat aquest 2013. Ens ha passat el millor, com descarregar el 3 de 10, i ens ha passat el pitjor que li pot passar a la Colla, al nostre col·lectiu, com és la pèrdua dels nostres companys, l'Ignasi i el Jordi. Ells han estat a costat nostre i per això hem aconseguit aquests grans castells.

Però tot això, encara que ara m'hagi d'aguantar, ho explicarem al pròxim El Figarot. Que tinguem un gran final de temporada. Visca els Castellers de Vilafranca!

«Tenim la millor pinya del món casteller»

Foto: Dani Soler

Laia Colomé i Nin

Pere Almirall

Passió pels castells

Pere Almirall, més conegut com el Pere de Sant Quintí, va arribar a la colla quan tenia 9 anys, el 1986. El repertori de posicions per les quals ha passat és infinit: dosos, quints, quarts, terços, cordó, crossa... Entre 2004 i 2007, va ser sotscap de colla a l'equip tècnic del Lluís Esclassans, i ara ja està preparant el tram final de la segona temporada al capdavant dels Castellers de Vilafranca, després de segellar dos excel·lents anys (2012 i 2013) en què la colla ha descarregat per primera vegada castells com el 4 de 9 i el 3 de 10 amb folre i manilles i completat la millor diada de la història: l'últim Sant Fèlix.

El Pere junt amb el sotscap de colla Manel Huguet Gatsby durant un assaig. Foto: Dani Soler

«Els resultats són mèrit de la feina que ha fet la colla durant molts anys»

De Sant Quintí i casteller de Vilafranca. Què et va portar a la colla?

«Com que era de Sant Quintí, sempre havia tirat més pels falcons que pels castells, però arran que la meva germana va trobar parella a Vilafranca, vaig començar a venir per les festes majors a dinar. A través d'un tiet, que no era casteller, però que li agradaven molt els castells i que coneixia el Vallès, em vaig engrescar a entrar a la colla. Entre l'un i l'altre, m'hi van portar, perquè em veien petit i amb mala llet».

Quin és el primer record casteller que tens?

«Una de les vivències castelleres que recordo de petit, i que em va deixar molta petjada, va ser el primer Sant Fèlix. Sobretot em va impressionar fer el tram que va de Santa Maria a la plaça de la Vila. Només era un nen, però em vaig adonar de moltes coses: les cares dels castellers i la manera d'actuar d'aquell dia t'ho diuen tot, no són les de sempre per molt que altres diades de l'any també siguin importants. És una barreja de sentiments, de nervis, de respecte, d'agressivitat en el bon sentit de la paraula, de concentració... Tot i que siguis un nen i visquis el primer Sant Fèlix, l'ambient et captiva tant que t'adones del que és i del que representa per a la colla. És més que una gran diada castellera».

I de més gran, quin són els moments amb què et quedes de tots els anys a la colla?

«N'hi ha molts: el primer intent de torre de 9 amb folre i manilles, el primer 4 de 9 amb folre i l'agulla descarregat, la primera torre de 8 carregada... També el Sant Fèlix del 2005, com a sotscap de colla, i l'any passat, quan vam descarregar la torre de 8 i el 4 de 9 a Tarragona pel Concurs. I evidentment l'últim Sant Fèlix, amb el 3 de 10 descarregat. N'hi ha tants, de moments!».

Què té la colla que, després de tants i tants anys d'anar-hi, de cop i volta, un bon dia et lleves i dius: «ara en vull ser el cap!»?

«No ho sé... t'hi porta la gent. Tot i que em feia il·lusió ser cap de colla, arribar-hi després del David i el Toni i el seu equip era difícil, perquè havien deixat el llistó molt amunt..., però la gent em va acabar d'engrescar. Ja havia estat quatre anys sotscap de colla, amb el Lluís Esclassans, i, per tant, la gent ja coneixia bastant com treballo, la dinàmica que m'agrada. M'ho vaig pensar molt, però o pujava ara al vaixell, o ho deixava estar, i vaig decidir pujar-hi. Ens ho vam rumiar, vam dissenyar un equip i vam veure que teníem possibilitats, si més no de deixar el nivell tal com estava, per mantenir-lo com a mínim, perquè s'havia fet molta feina en els últims anys».

Tal com has dit, el David i el Toni van deixar la colla a un nivell molt alt, però vosaltres no tan sols l'heu mantingut, sinó que heu pujat un esglaó més. Com ho heu fet tot això?

«Jo crec que ha estat mèrit de molts caps de colla; no és només nostre. Nosaltres teníem les peces, els castellers ben treballats, el treball que havien fet el David i el Toni. Crec que vam poder millorar algun aspecte i els resultats han estat bons. Repeteixo: no tot és mèrit nostre; els resultats són mèrit de la feina que ha fet la colla durant molts anys».

Primer any, novè Concurs i millor actuació de la història per Tots Sants (que el Sant Fèlix 2013 ja ha superat!). Com valores la temporada 2012?

«Va anar molt millor del que em podia esperar! La valoro molt positivament, tot i que ens van quedar coses per fer. Però crec que qualsevol cap de colla signaria completar una temporada com aquella. Vam 'inventar-nos' el 7 de 9 amb folre, vam descarregar el

El Pere de Sant Quintí arengant els castellers a l'assaig. Foto: Dani Soler

primer 4 de 9 de la colla, vam descarregar la torre de 8 una altra vegada... L'única cosa que ens va faltar va ser el 5 de 9 amb folre i descarregar la torre de 9 amb folre».

Quin va ser el secret per descarregar el 4 de 9 net, després que la colla hagués passat uns quants anys intentant-ho?

«Era fonamental lligar bé la pinya amb el segons, trobar la mida i la gent. Vam fer alguns canvis i van funcionar. Crec que el més important, a part de fer proves de 4 de 8 net i moltes proves de tronc, és lligar bé els segons sobre la pinya, que no es desquadrin per res del món. Vam polir algunes coses que crèiem que no acabaven de funcionar i vam fer alguns canvis, però ja està. L'important és treballar-lo molt, aquest castell».

A qui li passa pel cap fer un castell com el 7 de 9 amb folre?

«El 7 de 8 és un castell molt assequible. Actualment el fan moltes colles; també colles petites. El 7 de 9 amb folre és un castell que ja ens vam plantejar a la presentació de la candidatura. El vam estudiar i sabíem que era possible. No és fàcil, hi ha una diferència abismal entre el 7 de 8 i el 7 de 9 amb folre: trobar aquell folre, les crosses, els cordons... Però teníem gent per anar a cada posició i, si hi havia algú a terra que podia pujar, era qüestió de provar-lo. Els assaigs no acabaven de sortir perquè ens faltava molta gent al peu, però a plaça el vam acabar fent com si fos fàcil!».

«Sabia que descarregaríem el 3 de 10. Ho veies a la cara de la gent: tots n'estàvem convençuts»

Et va quedar alguna cosa per fer el 2012?

«El 5 de 9 amb folre i descarregar la torre de 9 amb folre, que era un gran repte. La vam tirar com a primer castell per Tots Sants de l'any passat perquè realment em pensava que la podíem descarregar. Era l'any per fer-ho!: era el fruit del treball de molts anys del David i del nostre des del 2005, feia tres anys consecutius que descarregàvem la torre de 8... Jo tenia molta confiança que la descarregaríem, però no va poder ser. És tot un castellàs!».

Aquest últim Sant Fèlix vam descarregar el 3 de 10 amb folre i manilles. Com recordes aquell moment i què et passava pel cap?

«Primer de tot, recordo que em vaig treure un gran pes de sobre i que vaig sentir molta alegria. Va ser molt emotiu. Veies la gent plorant, les dedicacions a l'Ignasi...; però personalment, tot i que estava molt content, era com si m'haguessin tret una punxa que portava clavada des de feia molt de temps».

Estaves convençut que el descarregaríem?

«Sí, abans de començar la diada tenia la sensació que el descarregàvem. Em feia més por el 4 de 9 amb folre i l'agulla que el 3 de 10. Estava més preocupat per descarregar el quatre, perquè sabia que, si ho fèiem, descarregaríem el tres. Veia la gent molt enxufada. Gràcies a l'última prova que vam fer a l'assaig abans de Sant Fèlix i que va anar fins a setens la gent es va posar molt les piles. I ho veies a la cara de la gent: tots n'estàvem convençuts!».

I ara, què?

«Per Tots Sants intentarem portar a plaça aquest 4 de 10 amb folre i manilles que a l'estiu vam acabar descartant, perquè vam veure que preparar els dos castells de deu era molt difícil; no ens podíem centrar bé en cap dels dos. La clau va ser fixar-se només en el tres, i ara és el moment del 4 de 10. Així ho vam dir a l'assemblea. Anirem provant-lo a assaig, però només el portarem a plaça si presenta garanties de descarregar-lo».

Parlem de Sant Fèlix... Com viu un cap de colla dels Castellers de Vilafranca una diada com aquesta?

«La pressió és molt forta. A mi potser ja no em venia tant de nou, perquè amb el Lluís ja l'havia viscut molt intensament com a

«Per a mi Sant Fèlix és el concurs gran; vénen les millors colles»

«Rebre el reconeixement de ser nomenat casteller de soca-rel em va omplir d'orgull i satisfacció»

sotscap de colla. La visc igual de nerviós, però la pressió que té un cap de colla és completament diferent; és molt forta. Ho has de tenir tot al cap; és complicat. Jo em moc molt per sensacions, per moments, i l'any passat, quan es va posar a ploure mentre muntàvem el peu del 4 de 9 amb folre i l'agulla, vaig tenir una rampellada que allò havia d'anar amunt. Potser si en aquell moment no l'haguéssim tirat, l'actuació no hauria anat igual de bé. Hi ha moments que no pots tirar avall, i si l'hagués tirat avall, la colla i l'actuació haurien agafat una altra dinàmica».

Ets més de Concurs o de Sant Fèlix?

«De Sant Fèlix. Per mi és la Meca dels castells, vénen les millors colles. Els Concurs és el Concurs: tens molts nervis, has de jugar unes cartes i pots guanyar o perdre; però per a mi Sant Fèlix és el concurs gran. Totes les colles tenen moltes ganes de venir».

Tu que has estat casteller de tronc, tot i que també has fet de cordó, de crossa..., com es fa per tractar i gestionar un grup tan gran, amb gent que va en posicions molt diferents i que també té rols diferents dins de la colla?

«Per això tenim un equip tècnic molt complet. Són gent de molta confiança amb qui ja havia treballat abans, com l'Aleix. Amb el Gatsby, no hi havia treballat mai, però és un casteller que conec molt i que té molta experiència. A pinya, folre i manilles hi ha gent molt competent. Són castellers amb molta experiència i que fa molts anys que vénen a la colla. Jo crec que, si no tens un equip tècnic amb qui et compenetres molt, és molt difícil dirigir la colla».

El 2010 vas ser reconegut com a 'casteller de soca-rel'. Com vas viure aquell moment?

«No m'ho esperava. Rebre el reconeixement de ser nomenat casteller de soca-rel em va omplir d'orgull i satisfacció. Des de petit que veus que el donen a gent que ha treballat molt per la colla, i que arribi el moment que te'l donen a tu et fa molta il·lusió. Tot i que habitualment el rebia gent a qui ja 'aparcaven', en els últims anys l'han rebut castellers que segueixen molt actius a la colla».

Quin és el secret de la colla perquè, any rere any, no només continuem al mateix nivell, sinó que l'incrementem i puguem mantenir la distància respecte les altres colles?

«Crec que fins ara el secret ha estat l'assaig. Fa molts anys que mantenim un ritme d'assaig molt potent: tres dies a la setmana. És un pas que ara estan fent altres colles i els resultats s'estan començant a veure. I pel que fa als peus, folres, manilles, baixos... crec que tenim la millor pinya del món casteller, amb diferència encara respecte de les altres colles. No crec que hi hagi cap altra colla que pugui igualar la gran quantitat de peus que fem amb folres i manilles o castells amb agulla... L'experiència és un grau molt important».

Falten dos mesos importants per acabar aquesta temporada i encara te'n queden dues més. Quin és el teu desig?

«Per mi seria un gran èxit acabar el mandat sense baixar el nivell de la colla; això és el més important. Encara que algun any no puguem tirar un castell concret perquè hi haguem d'introduir canvis, sobretot als pisos de la canalla, m'agradaria que no baixés el nivell general de la colla».

I una última cosa... per què crides 'cap viu' per tirar un castell?

«Això ve de petit! Quan jo pujava a dosos, el Julià -que els veterans coneixen bé però hi ha molta gent nova que no sap qui és- anava a segons dels castells de vuit i sempre em deia 'cap viu, eh!'. Era un crit d'alerta. I bé, un dia em va sortir i s'hi ha quedat. Com qui diu 'vinguen va!', el Pere de Sant Quintí crida: 'cap viu!'».

El Pere a quarts de la primera torre de 8 que va carregar la colla, la Diada de Tots Sants de 1999. Foto: Pau Asensio

Set de nou amb folre carregat i descarregat per primera vegada a la història per la Diada de Tots Sants del 2012. Foto: Fèlix Miró

El 7 de 9 amb folre: un castell colossal

Aleix Masana i Oriol Pareta

Pot ser molt llarga la ressaca d'un concurs guanyat -i de quina manera, amb un dels «cromos» pendents de la colla al sarró-. En un mes d'octubre d'any de concurs, és habitual que hi hagi pocs efectius a l'assaig i aquesta va ser una de les raons que va provocar que el 2012 l'equip tècnic es plantegés de fixar un objectiu que impliqués el gruix de la colla: portar un castell inèdit a plaça.

Decidits dos dels castells que intentaríem per la Diada de la Colla del 2012, com eren el 4 de 9 i la torre de 9 amb folre, calia buscar un nou repte que engresqués bona part del col·lectiu i convidés a participar als assaigs: el 7 de 9 amb folre.

A principis de temporada, per rodar el màxim nombre de castellers possible, s'havien fet moltes proves de castells de l'estructura de set a l'assaig, per la qual cosa aquesta ja estava rodada. A més a més, provar el 7 de 9 també comportava donar l'oportunitat de foguejar nous castellers al folre.

Un cop decidit l'objectiu de portar el 7 de 9 a plaça, el laboratori verd es va arromangar per dissenyar l'estructura d'un castell que mai

abans s'havia intentat; és més, a ningú mai li havia passat pel cap de plantejar-se'l. Aquestes empreses demostren que els Castellers de Vilafranca sempre estem a l'avantguarda de la innovació en el món casteller.

El folre

Des del punt de vista tècnic, en un principi pensàvem que l'estructura del folre podia ser la mateixa que se segueix per construir la pinya del 7 de 8 pujant-la damunt del peu, però de seguida ens vam adonar que no era així. Vam fer un parell de proves a l'assaig i la cosa no rutllava.

Sobretot hi havia un lloc conflictiu que demanava noves solucions: el que ocupen els laterals i crosses del folre que van al punt on conflueixen les rengles del quatre i el tres, és a dir, la part central del castell.

Havíem de solucionar el problema d'encabir en un espai molt petit els castellers que havien de donar suport a cinc rengles (tant al folre com al peu): la del quatre que fa de rengla central del castell i les del tres i del quatre que hi són adjacents. Després de fer diversos debats i provatures, vam prendre la decisió de posar un lateral que treballés a cada costat de la rengla del mig (és a dir només dos laterals, ja que es prescindia de la resta de «laterals centrals»), i uns vents darrere d'aquests laterals que donessin suport a les rengles del tres i del quatre alhora (un a cada costat de la construcció).

A més a més, en aquest petit espai conflictiu, també hi havíem de col·locar les sis crosses que ocupen la part central del folre (tres a cada costat, s'entén: les dues que donen suport al segon de la rengla central i una de les crosses de les rengles del tres i del quatre que toquen aquesta del mig). No era possible col·locar el nombre necessari de portacrosses al peu per aguantar tantes crosses si es feia segons la manera convencional. Vam solucionar el problema posant només dos portacrosses. Per tant, al peu, hi van anar un total de dotze portacrosses, i no catorze, com hauria estat «habitual».

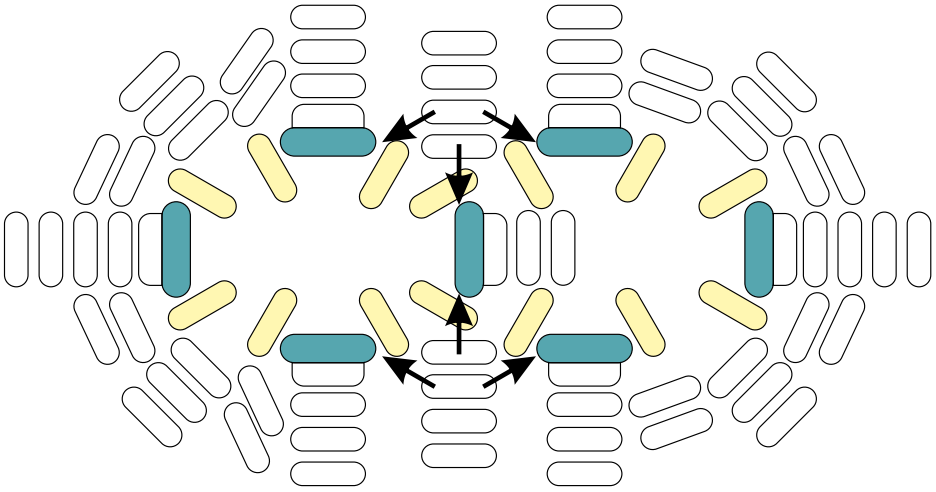
El peu

El trencaclosques del castell no s'havia resolt amb el que s'ha exposat fins aquí, ja que el peu també presentava altres dificultats, un altre cop en el complicat encaix entre el tres i el quatre. La dificultat més gran era lligar un peu que es forma com si fossin dues pinyes de 4 de 9 amb folre juntes, però sense una rengla. Tornàvem a tenir el mateix problema que al folre: molt poc espai per encabir castellers que ocupen posicions clau. Per no donar gaire llargada al conjunt, es va decidir de fer tres grans rengles contigües, una tocant a l'altra, a la part central del castell, sense traçar rengles mitges per aguantar els laterals «centrals».

En resum, les dades numèriques d'aquest castell són aquestes: 49 castellers de tronc (comptant-hi els baixos); 77 castellers al folre (sense comptar-hi els segons), i un dels peus més immensos que hem vist en els últims temps. Això demostra com n'és, de colossal, aquesta estructura i el potencial que tenim els Castellers de Vilafranca.

El pom de dalt del 7 de 9 amb folre. Foto: Fèlix Miró

La composició del folre del set de nou amb folre va ser més complexa del que en principi s'havia previst, els laterals de la rengla del mig han de treballar amb molt poca ajuda ja que l'home del seu darrere fa de vent per donar suport a les rengles del tres i del quatre alhora.

JOANFER i FILLS
PLANXISTERIA, SL
REPARACIÓ DE TURISMES I FURGONETES EN GENERAL
c/ Ull de Llebre, 3 - P. I. Clot de Moja - 08734 OLÈRDOLA
Tel. i fax 93 817 03 25 - joanferifills@telefonica.net

Sant Cugat Sesgarrigues, 14 de setembre 1948. Primera actuació dels Castellers de Vilafranca. Dos pilars de 4 a l'entrada de la processó del migdia. Foto: Lluís Mas

Pere Ferrando versus Eloi Miralles o viceversa (amistosament)

En el darrer número de* El Figarot*, publicat l'agost del 2012, inserïem un treball de l'amic Pere Ferrando titulat «Les primeres passes dels Castellers de Vilafranca (1948-52)», al qual l'Eloi Miralles va fer unes «Acotacions» que foren publicades a «El 3 de Vuit» del 14 de setembre del mateix 2012. Un parell de mesos després(18 novembre), l'estudiós vendrellenc adreçava al vilafranquí unes quantes «Qüestions castelleres», a les quals va tornar a contestar l'Eloi (14 desembre), sempre a les pàgines del mateix setmanari. Ara publiquem els tres articles que falten per completar la seqüència dins de la nostra revista i la complementem, a més, amb una darrera aportació que ens ha fet arribar el nostre col.laborador habitual, publicada també a «El 3 de Vuit» el 10 de maig del 2013.

Acotacions a «Les primeres passes dels Castellers de Vilafranca (1948-1952)», de Pere Ferrando Romeu

Eloi Miralles, setembre 2012

Un article del bon amic Pere Ferrando, col·laborador habitual d'aquest setmanari, amb el títol que figura a l'encapçalament d'aquest escrit, ha estat publicat recentment a El Figarot (butlletí dels Castellers de Vilafranca), número 42, que es va començar a distribuir entre castellers i simpatitzants a les envistes de la Festa Major passada. Ara, per no haver d'esperar uns quants mesos a fer públiques aquestes acotacions o comentaris a l'al·ludit treball en un proper exemplar de la revista, m'ha semblat oportú de fer-ho a les pàgines de «El 3 de Vuit» per tal que no perdessin massa actualitat i tot coincidint, a més, amb el 64è. aniversari d'aquella primera sortida de la colla a la veïna localitat de Sant Cugat Sesgarrigues (14 de setembre del 1948). No es tracta d'esmenar la plana a ningú ni de generar polèmica de cap mena; i sí d'aportar segones versions o de matisar alguns dels conceptes que conté l'esmentat escrit, per a una millor comprensió de la realitat castellera que es va viure a la nostra vila en aquells anys primerencs dels Castellers de Vilafranca.

Vagi per endavant la meva felicitació al Pere per la seva tasca d'investigació, que ha donat molts bons fruits en el pertocant a la identificació de molts dels personatges que formen part de la memòria històrica castellera vilafranquina. En aquest capítol, només voldria aportar el meu granet de sorra sobre la possible identitat d'un dels castellers que apareixen en una crònica

del setmanari local «Panadés» (2-9-1944), quan comenta: *«Bien por los amigos Cusiné, Rossell, Valletbó, Saumell, Melé y todos los demás que ponen su brazo en los puntos débiles para reforzar el asunto»*. De bon començament, vaig pensar que la referència a l'esmentat Melé podria tractar-se d'una confusió en la persona de l'Alejo Fleitas -casteller de camisa, més tard, i un reputat ballador dels nostres gegants- per la raó que la seva esposa era precisament, de cognom, Melé. Però després de parlar-ne amb una de les filles del matrimoni, hem arribat a la conclusió que la identitat del personatge citat podria correspondre a la d'un oncle seu, Joan Melé i Ràfols -cunyat de l'Alejo, per tant-, un vilafranquí que va anar a viure ja fa molts anys al barri de ca n'Oriach, de Sabadell, on va morir, i que havia estat boxejador. Si tenim en compte que en aquella època de postguerra l'Oriol Rossell havia fet habilitar un gimnàs propi -*«La Perfección»*, se'n deia- a la planta baixa del casal familiar vilafranquí del carrer de la Font i que aquest equipament disposava d'un *ring*, més o menys reglamentari, on s'organitzaven combats de boxa, arribarem fàcilment a la deducció que el tal Melé -conegut d'en Rossell i d'en Valletbò, amb els quals deuria compartir aficions: fer castells i boxejar- podria ser aquell personatge incògnita del qual Pere Ferrando no n'havia pogut escatir la identitat.

A l'escrit de l'estudiós vendrellenc hi ha, però, un parell de paràgrafs que fan esment de la fundació de la colla dels Castellers de Vilafranca, sobre el contingut dels quals hem de donar una versió diferent, que és la que conec de tota la vida, la que havia explicat manta vegades el mateix Oriol Rossell i que ha estat corroborada per alguns elements que van viure de ben a prop aquella singladura engrescadora. El text que ens ocupa diu textualment: *«El primer nucli dels components de la colla era format per un grup de joves benestants de la vila que ja eren coneguts per la seva participació en altres activitats locals. Alguns d'ells es movien a l'entorn del Centre Agrícola, punt de trobada llavors de propietaris i seu de la Falange. Aquests aspectes són fonamentals per entendre que la iniciativa no va trobar cap entrebanc dins la fèrria dictadura franquista, ans al contrari, hi va trobar tot el suport necessari per tirar endavant dels dirigents locals del règim imperant. (-) Aviat Rossell va voler-se rodejar de persones amb experiència dins la castellística. D'aquesta manera va contactar amb Vicenç Cusiné, 15 anys més gran que ell i amb un dilatat bagatge familiar i personal, per intercanviar punts de vista sobre el projecte i proposar-lo com a màxim responsable tècnic de la colla; una proposició que fou refusada per l'alcalde de llavors, Pau Cerdà Rovira, a causa del fet que, durant la guerra civil, Cusiné havia estat xofer d'un alt càrrec militar de la República»*.

Primer de tot, hem d'aclarir -i en Pere això ja ho sap i cal pensar que no ho ha fet constar per tal de no estendre's massa- que el punt de trobada del grup primigeni (la majoria dels membres del qual pertanyien al VAC, o sigui, al Vilafranca Atlètic Club) no va ser precisament el Centre Artístic del Penedès (popularment, l'Agrícol), sinó el bar Trèbol (més tard, Las Vegas i, actualment, La Llar de la Vila). A la tertúlia que, després de sopar, reunia uns quants amics (alguns benestants; altres no tant) en aquest establiment, l'Oriol, ja finida la Festa Major d'aquell any 1948, va llençar la idea de fundar una colla castellera vilafranquina; i com sigui que la proposta va quallar i s'hi va anar afegint altra gent dispersa, després d'alguns assaigs es va convenir d'aprofitar la primera festa major d'una localitat propera -en aquest cas Sant Cugat- per fer-ne la presentació. Si tenim en compte que, aleshores com ara, no solament enfront del susdit bar Trèbol sinó també al davant del bar del Casal, hi havia taules i cadires perquè la gent s'animés a fer-la petar i prendre la fresca, amb un bon cafetó o algun refresc (els que s'ho podien permetre), és fàcil de comprendre que les primeres proves castelleres d'aquella camarilla es fessin majoritàriament a l'espai adjacent de la Rambla petita que dóna accés al passatge d'Alcover, a tocar, doncs, de la façana de l'Agrícol. Alguns, pocs, dels novells castellers eren, de fet, socis d'aquesta entitat i això va permetre que algun assaig es pogués fer a l'espaiós pati de butaques del seu teatre, sense més transcendència, però, que la pura i simple anècdota. També cal posar en clar que el pis superior d'aquest centre havia estat, en efecte, la seu de la Falange a la vila, però no és menys cert que l'any 1948 aquesta ja no hi duia a terme cap mena d'activitat, per bé que, durant uns quants anys, encara es van poder mantenir els seus símbols (*«el yugo y las flechas»*) en una de les portes d'entrada de l'edifici, sota del cobert que ocupa bona part del corralò. D'altra banda, el fet de voler vincular aquella iniciativa encapçalada per l'Oriol Rossell -que, per cert, mai no va ser de Falange- a una certa permissivitat per part dels dirigents del règim imperant en aquella època, penso que esdevé una hipòtesi força agosarada i que, sens dubte, palesa un cert desconeixement del personatge, jove militant d'Estat Català abans de la guerra (fins i tot va ser empresonat, durant uns dies, a les dependències municipals per causa de la condició de propietaris dels seus familiars, quan els partits d'esquerres, lamentablement, es barallaven entre ells; i només el va poder salvar d'un final tràgic, precisament, la seva reconeguda militància catalanista). Em sembla que queda prou clar, per tant, que ni el Centre Agrícol, ni la Falange -ni tampoc les autoritats del moment (que, en canvi, sí que tindrien un paper destacat en la reorganització de la colla, el 1957)- no van tenir res a veure directament amb la fundació de la colla dels Castellers de Vilafranca.

Un altre capítol sobre el qual hi ha una diversitat d'opinió contrastada és el que fa referència a la relació de l'Oriol Rossell amb en Vicenç Cusiné. Ni jo mateix, ni altres castellers de la colla, ni cap persona, que jo sàpiga, de les que van viure aquelles primeres passes dels Castellers de Vilafranca, no havíem sentit dir mai a l'Oriol que hagués proposat al Vicentó -com era conegut popularment- de ser el «màxim responsable tècnic de la colla». La versió que ha transcendit és, precisament, del tot contrària. Segons explicava Rossell, quan el grup ja havia dut a terme alguns assaigs, es va topar un bon dia pel carrer amb en Cusiné i li va explicar el seu projecte. Aquest entusiasta dels castells -amb un dilatat bagatge casteller familiar i personal, efectivament-, quinze anys més gran que l'Oriol (això és important, més del que sembla, de retenir, perquè, com és natural, aquesta diferència d'edat, precisament, és el que feia que no participés d'aquelles tertúlies habituals de la colla), es va mostrar totalment escèptic davant d'aquells bons propòsits, tal volta sota la influència d'aquella experiència frustada dels anys 28 i 29 -com a membre de la Penya Els Castellers que va viure els seus dies a redós de la taverna de cal Noi Noi (oficialment bar Grop Nou), a pocs passos de la casa pairal de la família Cusiné-, una iniciativa que, dissortadament, no va tenir continuïtat, malgrat haver-se presentat oficialment a plaça aquella animosa quadrilla castellera. I no solament això, sinó que en el decurs d'aquella trobada amb Rossell, del tot casual, en Vicenç es va treure de la butxaca un plec de butlletes que convidaven, a tot aquell qui volgués emplenar-ne una, a fer-se soci, no pas de la colla vilafranquina en gestació, sinó del Patronat dels Xiquets de Valls, que havia estat constituït només dos anys abans -i adherit, ves per on, a «Educación y Descanso», temps era temps!- i que donava empara a l'única colla que era avalada i reconeguda per l'Ajuntament de la capital de l'Alt Camp, arran de la tornada a la palestra de la colla Vella de Rabassó (aquí cal recordar que un cop acabada la guerra s'havien unificat les dues colles vallenques, la Vella i la Nova, en una sola, coneguda legalment amb el nom genèric de Xiquets de Valls i, popularment, tot i que no acceptat per tothom, amb el de *la barreja*;

i que, amb la reaparició d'una altra colla, aquella que era considerada com a «oficial» es va fer seu, indegudament, el nom de *la Muixerra*, denominació vilafranquina per excel·lència, que havia estat patrimoni de la Vella). L'explicació de l'actitud del Vicentó és ben senzilla -i del tot respectable, que consti- si tenim en compte la vinculació que aquest gran aficionat vilafranquí tenia amb el Patronat suara esmentat, del qual havia estat nomenat vocal com a representant dels interessos vallencs a Vilafranca. Aquell escepticisme inicial d'en Cusiné es féu encara més palès per mor de la seva absència de la plaça de l'Església santcugatenca -segons testimoni de gent diversa que sí que hi era, tot i que també s'ha de dir que hi ha qui afirma el contrari, és a dir, que hi fou present- aquell 14 de setembre del 48, cosa ben comprensible, d'altra banda, si tenim en compte que es tractava d'un dia feiner, dimarts per més senyes, amb la fàbrica de blanc d'Espanya, que ell regentava, oberta a qualsevulla eventualitat. Es dóna la paradoxa, tanmateix, que la família Cusiné havia estat tostemps partidària de la Colla Vella; fins i tot, el pare d'en Vicenç havia estat membre del jurat, en representació d'aquesta colla, del Concurs castaller de Tarragona del 1932, certamen que fou presidit per l'eximi Pau Casals. Al Vicentó, per tant, a causa de la seva pertinença al Patronat vallenc, no li va quedar altre remei que «passar-se» a la Muixerra (de no ser així s'hauria vist obligat a plegar), de la mateixa manera que, anys a venir, va decidir de prioritzar les seves preferències castelleres en favor de la colla dels Nens del Vendrell, enfront d'altres possibles inclinacions o simpaties, tant a favor dels vallencs com dels vilafranquins.

Alineació del 3 de 8 dels Nens del Vendrell, amb cinc castellers vilafranquins al pom de dalt

També convida al debat la pressumpta intervenció de l'alcalde Pau Cerdà Rovira en tot aquest afer. Persones que el coneixien bé asseguren que hauria estat incapaç -l'ocupaven altres cabòries de més envergadura, sens dubte- d'oposar-se a la designació de Vicenç Cusiné com a cap tècnic de la colla, atesa la condició d'haver estat «xofer d'un alt càrrec militar de la República» (algun familiar directe del batlle esmentat també ha volgut desmentir la possibilitat que aquest hagués volgut fer oposició de cap tipus davant d'un hipotètic nomenament en aquest sentit). Hi ha qui destaca, per contra, que en Vicenç sí que podria haver estat vinculat a la Falange, tal i com van estar-ho també, més o menys obligats, molts dels vilafranquins, més o menys joves, que van sobreviure a la contesa incivil dels anys 1936-39. La mateixa font indica que els Cusiné, com una gran majoria de les famílies vilafranquines, no es van significar en cap moment com a desafectes al règim imperant (sense anar més lluny, només cal recordar el càrrec de *concejal* del consistori vilafranquí que va ostentar, durant uns anys i fins a la seva mort, dissortadament prematura, el seu germà Fèlix). I cal matisar que en cap cas no hem de fer crítica d'aquesta conjuntura per tal com les circumstàncies del moment menaven a viure aquesta situació i a adoptar aquesta mena de comportaments.

A l'article de l'amic Pere s'hi escola, a més, una errada involuntària -que cal considerar com un lapsus memorístic, perquè ell, com a vendrellenc que és, coneix perfectament la història- quan parla de *«quatre vilafranquins: un quint -Leopoldo García «Polo»-, un dels dosos -«Ramonet» Giménez-, la cassola -Enrique Giménez «Gimenall»- i l'enxaneta -Emiliano García «Garcelló»*, com a integrans de l'alineació del primer tres de vuit descarregat, al segle XX, pels Nens del Vendrell. Com tothom sap, van ser cinc i no quatre els vilafranquins que formaven part del pom de dalt d'aquell castell. Ja es veu que hi manca un altre dels quints, l'Antolín Giménez, com també hi podríem afegir un altre foraster:

Diada de Santa Teresa del 1951. Primer 3 de 8 descarregat del segle XX, a càrrec dels Nens del Vendrell.

l'Alfons Sendra i Magrané, «l'Alfonso dels Monjos» (que el va parar a segons), un renomenat castaller de la Muixerra que, d'una manera un tant rocambolesca, es va enrolar en els Nens, previ un pas efímer pels Castellers de Vilafranca.

Finalment, voldria fer un aclariment sobre un altre dels aspectes del text en qüestió, quan Pere Ferrando posa en boca de l'Oriol Rossell que: *«a principis de la temporada del 1952 els dirigents dels Castellers de Vilafranca -Sol, Cusiné, Ramon Sala i ell mateix- decideixen anar a parlar amb els responsables dels Nens per exposar la finalització d'aquesta col·laboració mútua. Una proposta que fou acceptada pels vendrellencs però de la qual es va desvincular -sempre segons l'esmentat testimoni- Vicenç Cusiné, que va voler continuar col·laborant amb els Nens»*. Res a dir, com no sigui que estic convençut que Rossell -la notícia desvetllada recentment pel confrare vendrellenc, que ja havia estat publicada a «Panadés» (8-11-1952), sobre el cessament de l'Oriol de les seves funcions com a cap de colla, així ho confirma- es va equivocar en la datació d'aquesta reunió a dues bandes, la qual hauria tingut lloc, potser, a finals d'aquell mateix any, o bé a la primeria del 1953 -i no pas del 1952-; una errada, d'altra banda, fàcilment disculpable si tenim en compte que ja havien passat més de trenta anys des del moment que el fundador vilafranquí havia intervingut en la trobada, fins a la data que va publicar l'escrit que donava aquella informació («El 3 de vuit», 13-7-1984).

Algunes qüestions castelleres adreçades a Eloi Miralles Figueres

Pere Ferrando Romeu, novembre 2012

Abans d'entrar en matèria he de reconèixer que em va impactar veure el meu nom complet escrit en aquestes pàgines de «El 3 de Vuit» en l'edició del passat 14 de setembre amb cos de titular. Era el segon cop que ho veia, per bé que el primer no corresponia a mi, sinó a un senyor de Gelida que havia finat aquella setmana. Com que m'ho vaig prendre com un afalac, vull tornar la deferència al seu autor amb aquest titular que, sense voler, s'ha convertit en rodolí.

Crec que també és necessari explicar que l'article que vaig publicar al butlletí dels Castellers de Vilafranca -número 42- aparegut el mes d'agost passat i motiu de l'article de l'Eloi Miralles no és res més que un resum d'una part del llibre aparegut l'any passat titulat «Cent anys de castells (1876-1976). Entorn de la família Cusiné de Vilafranca del Penedès», escrit per Fèlix Josep Cusiné Via i un servidor. Concretament el resum pertany al capítol dedicat a Vicenç Cusiné, en l'apartat on es parla dels inicis dels Castellers de Vilafranca. La petició –que agraeixo de tot cor- feta per la colla de publicar aquest article dins l'esmentada revista ens va donar la possibilitat d'explicar aquests inicis d'una manera més sintetitzada que l'apareguda al llibre, però, penso que suficientment concreta i documentada.

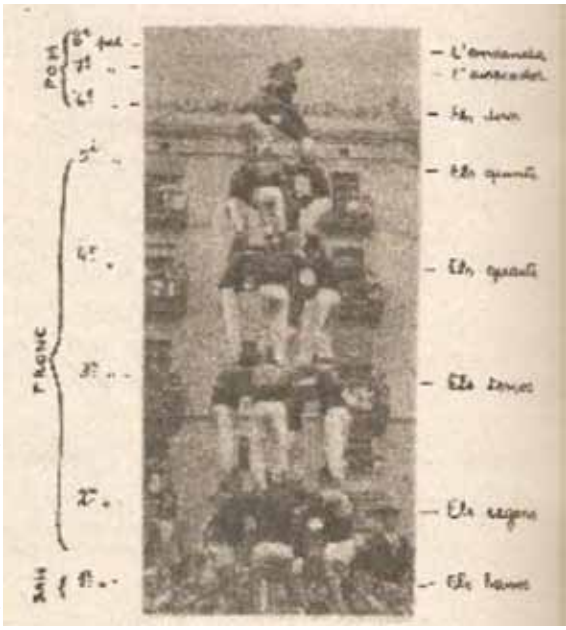
En aquest sentit vagi per endavant les meves disculpes en ometre el castell vilafranquí Antonio Giménez Ojeda «Antolín» de l'alineació del primer 3 de 8 descarregat del segle XX per part dels Nens el Vendrell. L'Antolín pujava, efectivament, a quints d'aquest castell. Una mancança que només es produeix a l'al·ludit article de El Figarot, ja que a l'esmentat llibre apareix, amb tots els detalls, la història d'aquest mític castell i els seus protagonistes. I parlant de protagonistes, al llibre vam voler donar especial rellevància als castellers, intentant posar noms i cognoms a tots ells. Bona prova d'això és l'índex onomàstic que apareix a les darreres pàgines amb molts noms i renoms. Malauradament, ens van quedar per aclarir un parell de castellers dels quals només sabíem un renom i un cognom. Per això vull agrair i reconèixer la feina feta per l'Eloi Miralles en identificar el Melé i donar-lo a conèixer al seu escrit de «El 3 de Vuit», casteller vilafranquí dels anys 40 de qui, malgrat les gestions fetes al seu moment, no vam saber escatir-ne la identitat.

Continuant en aquest apartat de la identificació de castellers, quedava, doncs, un últim vilafranquí per aclarir qui era. Ens referim al Peret Canonja, un personatge que apareix citat al setmanari local «Panadés Republicano» del 15 de juny del 1929, quan cita mitja dotzena de castellers que van formar part d'aquella Penya Els Castellers que van intentar formar ja una colla local pròpia. Al llibre els vàrem identificar tot menys el Peret. Una mancança que, amb la trobada del Melé, ens va animar a continuar les gestions fetes al seu moment i que llavors no havien donat resultat. Seria llarg de confegir la llista de gestions fetes llavors i ara, en aquestes darreres setmanes, fins arribar a escatir-ne el personatge. Però com a mostra de la feina feta tan sols direm que directa o indirectament hem consultat un total de disset persones diferents, d'entre les quals, i per la seva importància a l'hora d'agafar el camí correcte, he de destacar la del mateix Eloi Miralles en una conversa que va mantenir amb la Pepita Parera Rovirosa qui ens va adreçar al carrer on era la casa. D'allí diverses veïnes ens van conduir a un descendent seu, Joan Olivella Moliner, qui, finalment, ens va confirmar la seva identitat. A tots ells els agraeixo públicament l'atenció rebuda.

Cal Canonge apareix citat ja en un article titulat «Motius de Vilafranca del Penedès» publicat a la revista satírica «Papitu» de Barcelona l'agost del 1914, i que ens ha fet arribar el periodista vilafranquí Antoni Ribas «Toio». Molts anys després, al setmanari «Tothom» del 27 de setembre del 1969, Joan Alaio -que signava amb el renom de Fèlix dels Pegats- també el fa aparèixer en un article humorístic que s'ho fa venir bé per anar fent sortir renoms de cases de la vila. Finalment, en Joan Solé Bordes ens va facilitar un llistat de renoms de la vila confeccionat per la Sra. Mata cap a mitjans dels anys 80 on torna a sortir Cal Canonge. Definitivament era un renom prou arrelat en el temps. Només -que no és poc- calia trobar la persona que recordés la casa que el sustentava. Aquesta casa es troba situada al número 67 del carrer Sant Pere i el nom del nostre casteller era el de Pere Joan Güell Juliachs.

Gravat del llibre «Els Castells dels Xiquets de Valls», de Francesc Blasi Vallespinosa

Reproducció d'un 4 de 8 publicada al setmanari «Destino» el 1955

Una consulta als padrons municipals dels anys 20 i 30 ens confirmen que a la casa hi vivia el pare, Pere Güell Guasch; la mare, Josepa Juliachs Balaguer, i tres germans: la Rosa, nascuda el 1903; la Rafaela, el 1909 i el nostre casteller Pere, nascut el 1906. El diminutiu de Peret, doncs, és més que

justificat tenint en compte que el seu pare també s'ho deia. El 1929, quan formava part d'aquesta Penya Els Castellers, tenia 23 anys, edat totalment en consonància amb la resta del seus companys. Segons els al·ludits padrons, el Peret, com el seu pare, eren paletes. Malauradament, el 16 de juny del 1939, just acabada la Guerra Civil, fou afusellat al Camp de la Bota de Barcelona. El seu nom apareix en diferents pàgines web on recullen les víctimes de la guerra; fins i tot en una d'elles (www.enrecuerdode.com) al costat del seu nom s'hi adjunta el seu sobrenom: el Canonge.

Continuant amb el contingut de l'article de Miralles a «El 3 de Vuit» i en referència a la vinculació de Vicenç Cusiné amb alguns aspectes relacionats amb els inicis dels Castellers de Vilafranca, tan sols recordar que cap dels dos vàrem viure aquests esdeveniments; per tant tots dos hem hagut de realitzar el mateix exercici de buscar testimonis i documents per poder-ne fer el redactat. Uns testimonis que, a voltes, no coincideixen entre ells en alguns detalls, sense que necessàriament hagi de suposar descrèdit per part d'uns i altres. Personalment, sempre he estat del parer que si l'exposició dels fets per part dels seus protagonistes -o de persones vinculades a ells- es fa amb honestedat i sinceritat, sense amagar ni falsejar dades i dates intencionadament, l'aportació d'un i altre enriqueix el relat dels fets i li dóna una visió més àmplia i objectiva.

Finalment voldria fer un aclariment sobre allò que l'Eloi Miralles entén com a «pom de dalt», ja que en el seu escrit el fa «baixar» fins a nivell de quints en un castell de vuit. El tema ve de lluny, ja que al seu llibre «Fem Pinya», tot un clàssic a les biblioteques castelleres, descriu el pom de dalt com el «conjunt format pels dosos, aixecador i enxaneta (en els castells de vuit pisos, el de quints molts el consideren també part integrant del pom de dalt)». En aquest sentit hem volgut escodrinyar el parer d'algunes firmes que ens han precedit en el temps. D'aquesta manera hem trobat com un altre vilafranquí, Jaume Valero Ribes (1900-1987), en el seu conegut article divulgatiu «Quatre nocions per a veure els castells» publicat el 1929 a la revista local «Quaderns Mensuals d'Acció», parla d'«aquests dosos que inicien el pom». Pocs anys més tard, el 1934, el vallenc Francesc Blasi i Vallespinosa (1875-1949) al seu llibre «Els castells dels Xiquets de Valls» explica -pàg. 26- que «els dosos, aixecador i enxaneta (...) formen el pom de dalt» i acompanya el text amb un dibuix -que reproduïm aquí- on es destaca el protagonisme d'aquests tres darrers pisos d'un castell. Finalment, i segurament el més definitori és la foto d'un 4 de 8 publicada al setmanari barceloní «Destino» del 1955 -i que també reproduïm- on es fa pedagogia castellera tot agrupant els dosos, cassola i enxaneta en allò que coneixem com el «pom de dalt». Tornant als nostres dies, i fent un repàs a tots els llibres -que no són pocs- on inclouen un més o menys extens capítol dedicat al vocabulari casteller, absolutament en cap d'ells s'afirma que el pom de dalt comença al pis de quints en els castells de vuit. Per tant, si en algun moment va tenir algun tipus de significació -que, per altra part, la desconec i no em consta- avui en dia es tracta d'una descripció totalment absent a les nostres benvolgudes places castelleres.

ESTEVE
PRÉSSEC D'ORDAL

productors de:
préssec, cirera, tomacó, calçots i verdures del temps
VENDA DIRECTA Del productor al consumidor
93 897 01 31 - 619 141 903 - 696 119 291
c/ Nou, 9 - Cantallops - 08793 Avinyonet del Penedès
germans-esteve@hotmail.com i

UN DIA
INOBLIDABLE
CASAMENTS
ACTES D'EMPRESA
CELEBRACIONS FAMILIARS

MASIA
LA TORRE
DEL GALL

Informació: Cal Soler: Tel. 938 922 929 · www.calsoler.com

D'acord, amic Pere Ferrando; però...

Eloi Miralles, desembre 2012

Vagi per endavant el meu reconeixement a l'estudiós amic vendrellenc -toi i que afincat a Vilafranca des de fa una colla d'anys- per la tasca enorme que ha dut a terme de recerca sobre antics castellers vilafranquins i a la qual he mirat d'aportar algun petit granet de sorra. Com el lector haurà endevinat, hi ha una bona sintonia entre el Pere i qui això subscriu; per això, per damunt de qualsevol divergència, cal entendre aquests comentaris que mútuament ens dediquem com a mera tertúlia castellera i no pas com a polèmica que pugui afeblir la nostra amistat.

Dit això i pel que fa a la figura del dissortat Peret «Canonge» (present en un dels apartats de l'article publicat per Ferrando el 28 de novembre passat), he d'agrair jo també públicament la informació facilitada per la nonagenària vilafranquina i amiga Pepeta Parera i Rovirosa, que va conduir a la identificació de la casa familiar de la nissaga Güell-Juliachs, al carrer de Sant Pere, núm. 67. I pel que fa als familiars del casteller al·ludit, de la penya castellera de cal Noi-Noi, cal matisar que qui va confirmar la seva identitat no podia pas ser Joan Olivella i Moliner, malauradament traspassat fa uns anys, sinó el seu fill: Rossend Olivella i Buscall, sense que això tingui més transcendència que la simple veracitat de la notícia en si. Semblantment, també cal aclarir que un dels castellers vilafranquins que pujaven a quints del 3 de 8 descarregat pels Nens del Vendrell, el 1951, era l'Antolí -i no Antonio- Giménez Ojeda, conegut popularment pel seu mateix nom de pila; en castellà: «Antolín», per mor que la seva nombrosa família provenia d'Extremadura.

Efectivament, ni en Pere ni jo no vam poder viure els inicis de la colla dels Castellers de Vilafranca en aquell ja llunyà setembre del 1948 i tots dos ens hem hagut de documentar a través de terceres persones. Ara bé, hi ha un tema que és el que va motivar en més gran mesura el fet que em decidís a publicar (el 14 de setembre passat) aquelles acotacions a l'article que ell havia escrit per a la revista «El Figarot», apareguda unes poques setmanes abans; i aquest no és altre que la suposada vinculació de la Falange Espanyola en la gestació de la colla fundada per l'Oriol Rossell. He consultat diverses persones que sí que van viure aquells inicis i totes elles coincideixen a negar aquesta pretesa «supeditació» (a mi m'agradaria, precisament, saber qui opina el contrari); més si tenim en compte que, com ja vaig dir, la Falange no s'havia instal·lat mai a l'estatge social del Centre Artístic del Penedès pròpiament dit, sinó que només havia ocupat una petita dependència del pis superior, a la qual s'accedia per una escaleta que no tenia res a veure amb l'entrada de l'Agrícol. Per tant, de colla «filofalangista» res de res, amic Ferrando; «cartilla neta», com diria el Mènec. I, per cert, ve a tomb de dir també, ara i aquí, que la seu principal de la Falange a Vilafranca havia estat, ja des del 1939, el primer pis de la casa d'Amàlia Soler, al número 2 del carrer de Santa Maria, tal com ho acredita la fotografia que publiquem, corresponent a aquest mateix any.

Finalment, no hi ha dubte que hi ha molts més partidaris de considerar el pom de dalt dels castells com a integrat solament pels dosos, l'aixecador i l'enxaneta. Però el fet que ens els castells de vuit (o superiors) algú hi vulgui afegir el pis de quints (o superior, segons l'alçada) no ho he inventat jo. Quan vaig publicar el «Fem Pinya!», el 1981, jo ja ho havia sentit de boca d'alguns castellers veterans. El mateix Oriol Rossell, ho corroborava en un article que publicà en aquestes mateixes pàgines (el 13-7-1984) al voltant d'aquell 3 de 8 del 51, quan titulava un dels seus paràgrafs com «Un pom de dalt molt vilafranquí»; i en aquest incloïa tots els cinc nanos de Vilafranca que hi van pujar (dos quints, un dos, l'aixecador i l'enxaneta). D'altra banda, el novell diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans defineix el pom de dalt com a «cúpula d'un castell humà». Tots sabem on acaba la cúpula del castell, però per discernir on comença no ens hem pas de capficar ni de discutir. Que cadascú pensi el que consideri més plaent. Jo opino -en un sentit més aviat metafòric o romàntic, ho reconec- que si en un castell gran hi ha un pis per sota dels dosos amb gent molt jove -i també molt vàlida, castellerament parlant, esclar- caldria considerar també aquesta secció com a part integrant de la «cúpula», atès que tot el conjunt constitueix la fracció tal volta més escollida de la torre humana; és a dir, que vindria a ser com aquell qui tria un bon pom de flors per embellir i/o coronar una ofrena. I no constitueix un acte d'oferiment -i d'homenatge, també- el fet de bastir un castell? Que em perdonin els més puristes.

L'Antolí Giménez, «Antolín», un dels quints del 3 de 8 vendrellenc del 1951, amb el Gimenall i el Garcelló, aixecador i enxaneta de l'esmentat castell

Xiquets vallencs fent la salutació feixista a la plaça de la vila de Vilafranca, per la Festa Major del 1939, sota la seu de la Falange, a la cruïlla dels carrers de Santa Maria i de la Cort

Un «combinat» Vilafranca-El Vendrell, el 1947?

Eloi Miralles, gener 2013

Els Castellers de Vilafranca, el dia que van anar a Sabanell van actuar també al Pla del Penedès, el 1948.

L'Oriol Rossell i el Jan Julivert van mantenir una bona amistat i van propiciar la col.laboració entre les seves respectives colles, però no abans de 1948.

Al llibre «Cent anys de castells (1876-1976)» aparegut el 2011, el bon amic Pere Ferrando barrina la possibilitat que durant la temporada del 1947 castellers vendrellencs i vilafranquins haguessin sumat esforços, tot protagonitzant algunes actuacions conjuntes. El cas és que el capítol **«Un "combinat" Vilafranca-el Vendrell?»**, de l'obra esmentada, comença així: ***«Com si la historia es repetís, pràcticament tot el que va passar als darrers anys de la dècada dels 20 va tornar a produir-se a la dels 40. Començant per l'existència d'un grup de joves aficionats vilafranquins que donaven suport a les colles foranes, el següent pas va ser la participació activa d'aquests aficionats en els seus castells menors, com ara els de sis pisos i pilars de 4 i de 5 que bastien en cercaviles, processons i davant la casa d'algun personatge de l'època. El següent pas es produeix quan uns i altres es barregen en els castells de més compromís en les actuacions centrals -allò que la premsa dels anys 20 anomenava com a "combinats". Finalment, el darrer estadi és la creació d'una colla pròpia, encara que sigui amb l'ajut d'alguns companys de la colla que, en un primer moment, havien recolzat»***. Més endavant, Ferrando referma la seva convicció tot afirmant: ***«Poc abans del salt definitiu cap a la fundació dels Castellers de Vilafranca el 1948, es va produir un darrer pas entremig, on castellers de la colla vendrellenca i el grup de vilafranquins es van ajuntar per fer algunes sortides a poblacions veïnes»***. No faré esment de tot el capítol, per tal de no allargar-me massa; i, tanmateix, sí que voldria reproduir l'afirmació categòrica amb què es clou: ***«...dues coses semblen evidents: que abans de la fundació de la colla vilafranquina ja s'havia desenvolupat una incipient activitat castellera pròpia, i que aquesta va comptar amb un ampli suport de la colla vendrellenca»***.

Confesso que la primera vegada que vaig llegir el susdit capítol vaig quedar molt sorprès. Mai no havia sentit a parlar d'aquests «combinats» d'abans del 1948; ni a l'Oriol Rossell, ni al Sol, ni al *Garça*, ni al Valletbò, ni al Lluís Solsona -persones que havien viscut, amb més o menys intensitat, aquella època i amb les quals m'havia relacionat periòdicament- ni tampoc a ningú mínimament vinculat al fet casteller. Però, com que el Pere aportava diversos testimonis que semblava que podien avalar la seva tesi, vaig haver de claudicar. Ara bé, donat que actualment estic remenant material que em serveix per anar escrivint la història de la primera època (1948-56) dels Castellers de Vilafranca, la meva percepció sobre aquest tema ha canviat sensiblement. D'entrada, cal dir que els testimonis orals que figuren a la publicació provenen de castellers vendrellencs. El més extens és el de Marcel·lí Güixens, excap de colla dels Nens, qui afirma haver anat a Sant Sadurní -***«no recordo si era l'any 1947 o 1948»***, diu- i també al Pla del Penedès; però n'hi ha d'altres. Escolats més de seixanta anys des d'aquelles experiències, el més fácil hauria estat dir, per part meva, de bon començament, que la memòria havia jugat una mala passada als qui, aleshores, formaven part de l'estol de canalla vendrellenc. Però resulta que, segons Ferrando, també hi ha un testimoni escrit. Vegem-lo: ***«Repassant la premsa escrita de l'època, topem amb una notícia prou reveladora. Al principi de maig del 1948, té lloc al Museu de Vilafranca -actual Vinseum- una exposició fotogràfica del vallenc Pere Català Roca (...) En aquesta exposició, segons el setmanari local*** **Acción Católica** ***del dia 7, es va incloure un*** **"plafón dedicado a la valiente colla de Vilafranca y que recoge las precoces exhibiciones de ésta, cuando finalizaba el verano último"**, ***un reportatge que, segons el mateix setmanari*** **"constituye un simpático homenaje a nuestros castellers..."**. ***Llegint aquesta notícia sembla evident que l'agrupació retratada estava formada, en la major part, per castellers locals i que ja es van exhibir al final de l'estiu passat, és a dir, al final d'agost i principi de setembre del 1947. Just un any abans de la fundació de la colla»***.

Doncs bé, això només és cert en part. Sí que el plafó era dedicat a la novella colla vilafranquina -i també, de retruc, als castellers vendrellencs que l'acompanyaven- però no a cap «combinat» casteller sense nom concret, per la senzilla raó que l'exposició al Museu -vet aquí el quid de la qüestió- va tenir lloc, no el 1948, sinó el 1949, tal com reporta, exactament, «Acción Católica» del 7 de maig d'aquest darrer any. O sigui, que hi ha una errada, per part d'en Pere, en confondre un any per l'altre. Per tant, a l'hora d'avalar aquells pretesos «combinats» només ens quedarien els testimonis orals suara esmentats, els quals, al meu entendre, no tenen prou consistència. Cert que es va anar al Pla i a Sant Sadurní, però va ser en els anys 1948 i 1949, respectivament, segons

diuen les informacions que he pogut trobar, les quals anuncien la colla de Castellers de Vilafranca i no pas cap «combinat». Encara més, vull recordar el que ja he dit abans: que després de més de seixanta-anys, els records es poden barrejar i hom pot no fer memòria, de manera fefaent, de les vivències d'altre temps. Per acabar de reblar el clau, només voldria posar un exemple: jo també vaig parlar amb en Marcel·lí Güixens sobre aquest tema i em va explicar més o menys el mateix que li va dir al Pere. Però, pel que fa a la sortida de Sant Sadurní, va afegir alguna cosa més a allò que figura en el llibre esmentat: sí que recordava haver-se menjat, certament, un entrepà en unes caves que hi ha baixant cap a l'estació del tren (eren les caves Miró, a la plaça dels Arbres, a mig camí d'aquesta), però també em va dir que ho havia fet en companyia d'alguns vilafranquins més grans que ell; concretament, em va citar en Rossell, en Sol i en Ramon Sala (ell va dir Sala Mañé -són els dos cognoms dels seus fills- que era el nom de la raó comercial de l'empresa familiar de recaders). Si tenim en compte que el pare Sala no es va incorporar a la colla fins a l'anada a Montserrat -17 d'octubre del 1948- penso que això demostra que l'amic vendrellenc deuria parlar d'una actuació a Sant Sadurní el 1949 (els Castellers de Vilafranca van actuar-hi efectivament aquest any) i no pas el 1947, tot i que reconec que el fet de dir que ***«no dúiem la camisa vermella, sinó que anàvem vestits amb camisa de carrer»***, com diu Güixens, pot crear una certa confusió o, com a mínim, obrir un interrogant per al debat.

Així doncs, la meva conclusió no pot ser altra que pensar que si realment hi hagués hagut activitat castellera a Vilafranca i al Penedès, el 1947, com la que exposa l'amic Pere Ferrando en el capítol esmentat del seu llibre, d'alguna manera n'hauria quedat constància documental. I no solament això, sinó també que tots aquells vilafranquins que ja feien castells abans de la fundació de la nostra colla, haurien participat -almenys alguns d'ells- en aquells pretesos «combinats»; o, com a mínim, n'haurien estat al corrent. Per acabar-ho d'adobar, només cal fixar-nos en el comentari que fa «Acción Católica», del 6 de setembre del 1947: **«Una cosa encontramos a faltar en los *Xiquets* de este año. Aquellos intentos -y logros casi siempre- de castillos en los que**

Els Castellers de Vilafranca a Sabanell, el 1948.

intervenían no pocos vilafranqueses. Era cosa de buen ver como nuestros jóvenes se sentían valientes para subir -bajo la dirección y tutela de los maestros *castellers* de fuera- los primeros peldaños del honor de ser xiquet». Si aquells castellers vilafranquins novençans havien estat inactius per la Festa Major d'aquell any, costa d'entendre que es poguessin organitzar degudament per tal de fer sortides a pobles de la comarca, ni que fos per acompanyar els d'una altra colla. Aquesta és, si més no, la meva respectuosa opinió.

INSTAL·LACIONS

Electricitat
Aigua – Gas
Domòtica
Calefacció
Aire Condicionat
Aparells a pressió
Manteniment comunitats

ENGINYERIA

Projectes
Legalitzacions
Direcció d'obres
Sistemes intel·ligents
Automatització

SERVEIS ENERGÈTICS

Auditories energètiques
Energia solar i biomassa
Assessorament en estalvi energètic
Contractació elèctrica
Tramitació subvencions
Finançament en mesures estalvi energètic

Certificació Energètica d'Edificis Existents

Contracta l'energia elèctrica amb nosaltres

fenieenergía
EMPRESA DELEGADA

Rbla. La Girada, 3. Vilafranca
Tel i Fax: 93 890 20 72
www.instatec.net
instatec@instatec.net

https://www.facebook.com/instatec
@xaviinstatec
http://hill-instatec.blogspot.com.es/

2012, esmicolant mites

La temporada 2012 passarà a la història com la dels 4 de 9 descarregats. Ha estat una magnífica temporada que també recordarem per les torres de 8 descarregades, per un espectacular Tots Sants, per la torre de 9 amb folre carregada, per l'inèdit 7 de 9 amb folre o per ser l'any en què vam guanyar el novè concurs de la nostra història. En resum, unes xifres estratosfèriques per una a temporada incommensurable.

Foto: Fèlix Miró

Tibidabo

15 d'abril
Barcelona
Td7, 7d7, 4d8 i Vd5
Junt amb els Castellers de la Vila de Gràcia

Foto: Antoni Solé/CdV

Fotos: Dani Soler

Grallers i castellers

22 d'abril
XIX Diada del Graller, plaça de Sant Joan, Vilafranca del Penedès
4d8, Td8f, 3d8, 7d7, Pd6 i 3Pd4

Tornem a Sants

13 de maig
XIX Aniversari dels Castellers de Sants, plaça Bonet i Moixí, Barcelona
Pd4, Td8f, 4d8a, 3d8, Pd6 i 5Pd5
Junt amb els Castellers de Sants i els Capgrossos de Mataró

Fotos: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Fires i castells tradicionals

20 de maig
Fires de Maig, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
4d8a, 3d9f, 7d8, Pd7f i 8Pd4
Junt amb els Xicots de Vilafranca, la Colla Jove Xiquets de Vilafranca i els Marrecs de Salt

Fotos: Dani Soler

Festes del Poble Nou

8 de juny
Plaça del Tívoli, Vilafranca del Penedès
3d8 i Pd5

Foto: Antoni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Olesa, nova plaça de nou

9 de juny
Festes de Santa Oliva, plaça de Fèlix Figueras i Aragay, Olesa de Montserrat
4d8a, 3d9f, Td8f, Pd7f i 6Pd4
Junt amb els Castellers d'Esparreguera

Foto: Antoni Solé

Foto: Dani Soler

A Molins, ja hi tenim placa

16 de juny
10è aniversari dels Matossers, plaça de Sant Pere, Molins de Rei
Pd4, 4d8a, 4d9f, 3d9f i 2Pd5 i 3Pd4
Junt amb els Matossers de Molins de Rei, els Castellers de la Vila de Gràcia i el Sagals d'Osona

Foto: Antoni Solé

Foto: Dani Soler

JA TÉ A PUNT EL SEU CELLER?
VISITI LA NOSTRA BOTIGA ...

DISTRIBUIDOR AUTORITZAT DE PREMSES

Desde 1975 al servei de la viticultura en:

- Instal·lacions i accessoris per al celler
- Recepció de verema
- Despalilladores - Estrujadores
- Bombes helicoidals
- Bombes peristàltiques
- Bombes de rodet flexible
- Bombes centrífugues
- Cintes transportadores
- Dipòsits en acer inoxidable
- Caldereria en acer inoxidable
- Premses neumàtiques
- Premses verticals
- Reparació de tot tipus de maquinaria

WILLMES

MAGUSA
MAQUINÀRIA VINÍCOLA
Pol. Ind. Domenys II. C/ Enologia 3-4.
08720 Vilafranca del Penedès. (Barcelona).
Tel. (+34) 93 892 26 98
Fax. (+34) 93 892 29 12
www.magusa.es

VINGUI A VEURE'NS I RECULLI EL NOSTRE CATÀLEG

Castells, torres i gratacels

20 de juny
Rooftop 230, 5th Avenue, Nova York ***Td7, 4d8 i 4d7a***
Rooftop 230, 5th Avenue, Nova York ***Td7, 4d8, 5d7, 4d7a, 3d7s i Vd5***
21 de juny
Make Music New York Festival, Battery Park, Nova York ***Td7, 3d7n, 5d7, 4d7an i Pd4***
Central Park, The Mall, Nova York ***4d7a, Td7, 5d7, 3d7 i Vd5***
22 de juny
Brooklyn, Nova York ***Td7, 4d8, 3d8, Pd6 i Pd4***
23 de juny
Presentació Enxaneta 3D, AMC Loews Lincoln Square 13, Nova York ***4d8 i Pd6***
24 de juny
FOX TV, Dag Hammarskjold Plaza, Nova York ***4d7a, Td7, 3d7n, 5d7 i 4d8***

Foto: Eloi Miralles

Foto: Eloi Miralles

Foto: Ram Devineni

Foto: Eloi Miralles

Raiers de nou

30 de juny
Diada del Raier, La Pobla de Segur
Td8f, 4d8, 3d9f i 4Pd4 i Pd5

1 de juliol
Diada del Raier, La Pobla de Segur
3d7, 5d7, 4d7a i 4Pd4 i Pd5

Foto: Dani Soler

Tripleta a Tarragona

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

7 de juliol
Diada del Pla de la Seu, Tarragona
4d8a, 4d9f, 3d9f i 6Pd4
Junt amb els Xiquets de Tarragona i la Colla Jove de Castellers de Sitges

Fotos: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Tripletadembarra

14 de juliol
Festa Major del Quadre de Santa Rosalia, plaça de la Vila, Torredembarra
Pd4, 4d8a, 4d9f, 3d9f i Pd7f
Junt amb la Colla Jove Xiquets de Tarragona i els Nois de la Torre

Fotos: Dani Soler

Fent cultura

15 de juliol
Diada de les Cultures, plaça del Pou, Altafulla
Pd4, Td8f, 4d8a, 3d9f, Pd7f i 6Pd4
Junt amb els Castellers d'Altafulla i els Xiquets de Tarragona

Foto: Dani Soler

Les Santes manilles

22 de juliol
Festa Major de les Santes, plaça de Santa Anna, Mataró
Pd4, 3d9f, Td9fm, 4d9f i pd7f
Junt amb els Capgrossos de Mataró i els Castellers de Sabadell

Fotos: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Pòquer vilanoví

28 de juliol
Festa Major de Vilanova i la Geltrú, plaça de la Vila, Vilanova i la Geltrú
Pd4, 3d9f, td9fm, 4d9f i Pd8fm
Junt amb els Bordegassos de Vilanova i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Foto: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Tarda de Màrtirs

4 d'agost
Màrtirs Street, plaça de la Vall del Castell, Vilafranca del Penedès
3d8a, 5d8, 3d9f i iPd7f
Junt amb els Xicots de Vilafranca i els Castellers de Barcelona

Foto: Toni Solé

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Foto: Dani Soler

Palau Sant Jordi

24 de juliol
Partit de preparació del Jocs Olímpics Espanya - Estats Units, Barcelona
4d7a i Pd5

A la Bisbal, que hi pugi el verd

15 d'agost
Festa Major de la Bisbal, diada de la Mare de Déu d'Agost, plaça del Dr. Robert, La Bisbal del Penedès
Pd5, 4d9f, Td9fm, 3d9f i pd7f(c)
Junt amb la Colla Joves Xiquets de Valls i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Foto: Dani Soler

Foto: Toni Solé

Foto: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Posant fil a l'agulla

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

18 d'agost
XXVIII Aniversari de Cal Figarot, carrer del General Prim, Vilafranca del Penedès
3d8a, 4d9f, 4d8a, 3d9f i Pd7f

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Dani Soler

Foto: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Tripleta al Catllar

25 d'agost
Festa Major del Catllar, plaça de la Vila, El Catllar
Pd4, 4d9f, 3d9f, 4d8a i Pd7f
Junt amb la Colla Jove Xiquets de Tarragona i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Foto: Dani Soler

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Prèvia a Sant Fèlix de gamma extra

Lídia

26 d'agost
Festa Major de L'Arboç, carrer Major, l'Arboç
Pd4, 4d9f, 3d9fa, 3d9f i Pd5 i 8Pd4
Junt amb els Minyons de l'Arboç, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Poques vegades hauria pogut arribar a imaginar que acabaria fent castells enmig de tota la gent que forma la pinya. Fer de crossa és una posició una mica sacrificada però a la vegada, tot i que a alguns els costi de creure, molt agraïda. La pinya és un món completament diferent al del tronc: estàs més unit amb els que t'envolten i el fet de "sentir" el pes del castell i saber que en formes part junt amb tots els altres és una sensació que satisfà molt, si més no a mi. En les actuacions de l'any 2012, una de les que va ser com un assaig previ a la nostra gran diada d'estiu va ser la de l'Arboç. Hi vam descarregar el 4 de 9 amb folre, el 3 de 9 amb folre i el 3 de 9 amb folre i agulla, que també seria un dels castells de gamma extra de l'actuació de Sant Fèlix. Estic convençuda que tots els que han fet de crossa en aquest castell el detesten una mica. És un dels castells en què menys espai tenim per entrar i on quedem en pitjor posició ja que les agulles es col·loquen d'una manera que puguin ajudar el pilar i, per tant, deixen un espai molt limitat als altres. Tot i així, des que sents que es carrega el tres fins que es descarrega el tronc i queda neta l'agulla, és un temps que passa en uns instants. Sents l'emoció, la força al límit dels que són a la pinya, les ganes de descarregar-lo tan a flor de pell que, un cop es descarrega, res ni ningú pot treure't el gran somriure, l'energia i l'alegria que t'omple el cos. Aquesta no va ser l'actuació de l'any 2012 que més em va marcar, però sí que la revisc valorant tota la feina que comporta fer castells com aquests. No hi ha fruit sense treball, i si una cosa no podran negar mai d'aquesta colla és la dedicació que hi posa cada una de les persones que la forma per fer actuacions increïbles i construccions tan magnífiques com les que s'han aconseguit.

Foto: Toni Solé

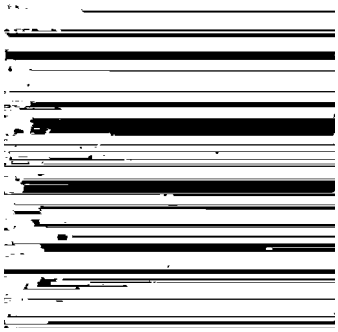
Foto: Fèlix Miró

restaurant • pizzeria

la trebbia

cuina artesanal

plaça de la sardana 3
•
vilafranca del penedès
•
93 817 13 99

GRILL
TOT VESTIR
BRODATS
COMPLEMENTS

✓ Tot tipus de roba per a balls de Festa Major
✓ **Roba castellera: camises, pantalons, faixes i mocadors**
✓ Brodat d'escuts i logos
✓ Roba escolar

c/ Consellers, 17 · Tel. i fax 93 892 20 33
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
brodatsgrill@gmail.com

C M

Construccions F. Munné S.A.
LAVERN - Subirats (Alt Penedès)

Av. Zona Esportiva, 1-3
08739 Lavern (Subirats)
Tel. 93 899 41 25

Munné

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Ensurt a la vigília

29 d'agost
Festa Major, vigília de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
4d8a i 9d7 a la cercavila, Pd4, 4d9f, 3d8a, i3d9f, Td8f i 2Pd5
Junt amb els Xicots de Vilafranca i la Colla Jove Xiquets de Vilafranca

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Els núvols, quan són verds, no són de pluja

Dídac

30 d'agost
Festa Major, diada de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
Pd4, 4d9fa, 3d9fa, Td8 i Pd8fm
Junt amb els Minyons de Terrassa, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

No és cap secret que el 30 d'agost és un dia especial per a qualsevol vilafranquí. Sant Félix. Poca cosa més s'ha de dir. En el del 2012, després d'una alterada sortida d'ofici a causa de la pluja -reconec que va ser un dels moments més apassionants que he viscut com a ballador-, em vaig posar la camisa verda per primer cop un dia tan assenyalat, després de molts anys de participar-hi com a aficionat.

Ja anant cap a la plaça de Santa Maria per poder entrar a plaça, els nervis eren més que evidents. El cel era amenaçador, ja havia plogut i feia tota la pinta que ho tornaria a fer. Portàvem la feina al dia, tot i l'ensurt de la vigília, i ningú es volia quedar amb les ganes de poder demostrar el treball que s'havia fet. Tot seguit es va donar pas als rumors de reunions amunt i avall, fins que definitivament va començar la diada. El temps semblava que aguantava, fins que al final de la primera ronda, quan ens tocava, va començar a plovisquejar. Com ja és pràcticament una tradició, encetàvem la nostra actuació amb el 4 de 9 amb folre i agulla. Tothom estava concentradíssim. Hi havia motius: la pluja, el 3 de 9 amb folre del dia anterior, Sant Fèlix... i pràcticament sense adonar-nos-en, ja s'havia descarregat. Això va donar la confiança que caracteritza aquest castell, i no sense un punt d'èpica que li donava la pluja.

A segona ronda repetíem l'agulla, aquest cop dins del tres. Una setmana abans ja l'havíem fet a l'Arboç, i, demostrant com el dominàvem, el vam descarregar. En aquell moment tothom ja es va començar a concentrar. A tercera ronda ens esperava la que s'havia anomenat "bèstia indomable". Encara que ja l'havíem assossegat els últims anys, no deixa de ser ben difícil de cavalcar. Però s'hi havia treballat molt, i ningú volia perdre l'oportunitat de veure un altre cop la béstia domada. El silenci de la plaça era d'aquells que fa posar la pell de gallina, d'aquells que no «se senten» cada dia. Fins a carregar tot va anar molt bé, però a la sortida dels dossos, una rebrincada va fer perillar una celebració completa. Aleshores hi va haver un moment que va quedar gravat a la retina de tots els que érem a la plaça: el Sergi recuperant la posició quan semblava irrecuperable, demostrant així que la torre de 8 també es pot lluitar i fent gala del sobrenom amb què molta gent del món castaller l'anomena: l'home més fort del món.

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

Foto: Fèlix Miró

Tot seguit tothom va embogir. És d'aquells castells que, per molt que s'hagi descarregat en altres ocasions, sempre generarà una descàrrega d'adrenalina brutal en els integrants de la colla.

Però la diada no s'havia acabat encara. Quedava el pilar, i, tot i els dubtes generats per alguna caiguda, tothom el volia, i això és el més important quan la feina s'ha fet. Va ser un pilar de 8 impecable, el punt culminant d'una gran actuació. Quatre castells de gamma extra descarregats, amb èpica (meteorològica i castellera), digna per homenatjar el patró vilafranquí i també els núvols, que, quan són verds, no són de pluja. Tot això es pot resumir apuntant que va ser la millor diada de Sant Fèlix que mai s'havia vist, i és que la necessitat de superar-se cada dia és la que no només ens fa mantenir el nivell, sinó que ens fa millorar. *Gloriós Sant Fèlix, que de Vilafranca n'és patró, i visca la Festa Majo*r. I els Castellers de Vilafranca també!

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Foto: Toni Solé

Foto: Felix Miró

Foto: Dani Soler

Sant Ramon relaxat

31 d'agost
Festa Major, diada de Sant Ramon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
4d9f, 3d9f, 7d8 i Pd5 i 9Pd4
Junt amb els Xicots de Vilafranca i la Colla Jove Xiquets de Vilafranca

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

ENVETATS TIPUS PINXO,
TAVERNER I PALETA

ESPARDENYERIA
LA FÀBRICA

FUNDADA EL 1923

ENVETATS PER A BALLS POPULARS

C/ DOS DE MAIG, 5 BIS (C/ DE L'ELECTRA)
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
TEL. 93 892 09 17

pdm gifts®

Avda. Tarragona nº 58
t. +34 93 890 21 93 | f. +34 93 817 12 03
08720 Vilafranca del Penedes (bcn)

pdm@pdmgifts.net
www.pdmgifts.net
www.facebook.com/pdmgifts
www.twitter.com/PDMgifts

www.Trofeos y Publicidad.com

PELLISA RÀFOLS S.L.

Col.labora amb els

CASTELLERS VILAFRANCA

PROMOCIÓ SOCIS -50% Dte.

*en impressions de gran format

*a partir de 100x70cm.

t'agradaria un mural amb la foto dels teus records
o d'algun castell emblemàtic de la colla o del que tu vulguis

Pellisa Ràfols ho fa possible (en diversos materials).

paper Brillant - paper Póster - paper Empaperar - vinil Glaçat
vinil Autoadhesiu - lona PVC - tela Llenç - etc..

93 817 04 26 - info@pellisarafols.com - www.pellisarafols.com

Diada Nacional

11 de setembre
Manifestació convocada per l'Assemblea Nacional Catalana, Barcelona
Pd5, 4d8, Td8f, 3d8, 5d7 i 3Pd5

Foto: Visita 3D

Santa Tecla

16 de setembre
Festa Major de Tarragona, plaça de la Font, Tarragona
4d9f, i3d9fa, 3d9f, 3d8a i 2Pd5
Junt amb els Xiquets de Tarragona, la Colla Jove Xiquets de Tarragona i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Foto: Dani Soler

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Guirimanilles

23 de setembre
Diada de la Mercè, Festa Major de Barcelona, plaça de Sant Jaume, Barcelona
Pd4, 4d9f, Td9fm, 3d9fa i Pd7f
Junt amb els Castellers de Barcelona i els Minyons de Terrassa

Foto: Fèlix Miró

Foto: Dani Soler

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Preparant el Concurs

30 de setembre
Diada de Sant Miquel, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
4d9f, 3d8a, 3d9f, Pd5 i 8Pd4
Junt amb els Bordegassos de Vilanova i els Minyons de l'Arboç

Fotos: Toni Solé

Concurs de màxims, amb cirereta de color verd!

Gerard Peña

7 d'octubre
XXIV Concurs de Castells de Tarragona, Tarraco Arena Plaça, Tarragona
4d9fa (c), 3d9fa (c), Td8, 4d9 i Pd5 i 12Pd4
Junt amb 11 colles més

Era la desena vegada que obria els ulls en aquella mateixa nit, semblava que aquell moment no arribaria mai. Només faltava un minut perquè sonés el despertador..., per fi!
Ben vestit, amb les espardenyes ben lligades i la faixa sota el braç, sortia en direcció a Cal Figarot, on m'esperava el tradicional esmorzar "pureta" d'abans del Concurs.
Tenia la panxa ben plena, ja estava tot a punt! El trajecte amb un dels molts autobusos de la colla va ser la mar de còmode i distès. La veritat és que no es respiraven gaires nervis per enlloc.
Caminada, entrada a la plaça, i ara sí, a la feina!: sortíem de 4 de 9 amb agulla! Les dues primeres rondes no van anar com esperàvem. La gent de la plaça ja especulava, alguns se n'alegraven. No obstant això, el millor estava per arribar. Jo hi confiava plenament.
Tots sabíem que la tercera ronda era el moment clau per sentenciar el Concurs i demostrar, una vegada més, qui som. Era el moment de la nostra torre de 8, un castell dificilíssim només a l'abast dels Castellers de Vilafranca. El silenci es va apoderar de la plaça, mentrestant, els verds estàvem immersos en la nostra tasca.
Torre de 8 carregada. El públic i les colles van esclatar en crits. A baix, tothom continuava igual: silenci i a la feina, quina professionalitat! Sortien quarts, ara sí, la colla celebrava com mai el que acabava d'aconseguir. Històric, increïble, lliurar-se de la pressió acumulada, saber que tens el sisè concurs consecutiu molt a prop, i una vegada més, haver descarregat aquest castellàs!
Tot i així, semblava que no en teníem prou. Vaig anar cap a la zona de la canalla i vaig poder viure una experiència que mai oblidaré. La canalla cridava amb convenciment demanant fer un castell que portàvem molt de temps treballant: el 4 de 9, sorprenent. Lògicament, la reacció va ser: anem-hi a totes!
Muntem el peu del castell, mirem mides i es decideix desmuntar-lo. Aquest fet va provocar que alguns insensats ens comencessin a xiular. Xiulets per desmuntar un 4 de 9? No m'ho podia creure. Una vegada més, la colla va fer una demostració de respecte i serenor en no caure en la temptació de respondre aquelles provocacions. Aquells crits van causar la reacció contrària, un extra de motivació que va servir per descarregar el primer 4 de 9 de la colla. Espectacular, perfecte. La colla ho va celebrar de la manera més pura i sentida: abraçades, càntics, plors i tota la resta, una experiència que mai oblidaré.
Després de tot, tocava un magnífic dinar amb els puretes i una celebració ben merescuda amb tota la colla.

Foto: Dani Soler

Foto: Félix Niró

Foto: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Foto: Tom Solé

Foto: Fèlix Miró

Jounou
GRUP JOUNOU

Joumovil.com
Directe als vehicles d'Ocasió

Wir leben Autos.
JOUNOU, SA
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 03 03
SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 64
EL VENDRELL
977 66 77 60

SEAT
JOUMÓVIL, SA
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 45 83
SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 54 14

HYUNDAI
PENEDESCAR, SA
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 817 34 84
SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 34 04
EL VENDRELL
977 66 77 60

HONDA
STYL AUTO, SA
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 817 01 03
SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 46

SAAB
JOUNOU, SA
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 03 03
SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 64
EL VENDRELL
977 66 77 60

www.jounou.com

salutdental
PENEDÈS

PRIMERA VISITA + HIGIENE DENTAL 25€

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Pensant en Tots Sants

27 d'octubre
Diada de la Colla Jove Castellers de Sitges, plaça del Cap de la Vila, Sitges
Pd4, 7d8, 4d9f, Td8f i Vd5
Junt amb la Colla Jove Castellers de Sitges i els Castellers de Sants

Fotos: Dani Soler

Bateig a l'Ametlla

11 de desembre
Bateig dels Xics Caleros, carretera del Port, Ametlla de Mar
4d8, 3d8, Td7 i Vd5
Junt amb els Xics Caleros i els Xiquets del Serrallo

Foto: Antoni Solé

Aniversari dels Bordegassos

11 de desembre
40è Aniversari dels Bordegassos de Vilanova, plaça de la Vila, Vilanova i la Geltrú
4d8, 3d8, Td7 i Vd5
Junt amb els Bordegassos de Vilanova, la Colla Vella dels Xiquets de Valls, els Nens del Vendrell i els Minyons de l'Arboç

Foto: Dani Soler

Passin i gaudeixin: comença l'espectacle!

Pep Ribes

1 de novembre
Diada de Tots Sants, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
Pd4, Td9f (c), 4d9, 7d9f i Pd8fm
Junt amb els Xiquets de Tarragona, els Castellers de Sants i els Capgrossos de Mataró

Uns Castellers de Vilafranca estratosfèrics, com si fossin d'un altre planeta, que van tornar a demostrar per què són la colla líder del món casteller. Capaços de superar-se a si mateixos i tornar a deixar bocabadada la plaça més castellera. Van tornar a deixar-me sense alè, sense respiració, amb la veu cruspida i un somriure d'orella a orella. Quatre castells de gamma extra (cada un diferent i difícil de dir quin és més espectacular) que demostraven que, amb molta feina, tot és possible.

Abans d'analitzar els castells en verd, deixeu-me que feliciti i destaqui l'actuació i la feina de les colles convidades. Uns Capgrossos de Mataró de gamma extra, fidels companys; els Xiquets de Tarragona, valents i orgullosos de tornar a Vilafranca, i els Castellers de Sants, colla gran i lluitadora; colles que van deixar la pell a la plaça de la Vila i per això cal considerar la diada com a històrica.

Després dels darrers assaigs, la ressaca posterior al concurs i les ganes de tornar a fer-la grossa obrien uns quants fronts. Un era el 7 de 9 amb folre, castell que

Foto: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Només se m'acut una altra manera d'explicar la diada castellera de Tots Sants 2012: espectacle en majúscules.

presenta un encaix difícil, però els maldecaps previs a la posada en escena es van poder salvar. S'hi sumava la immensitat dels altres castells i tot plegat feia plantejar com a castell de sortida ni més ni menys que la torre de 9 amb folre. Mare de Déu, s'han tornat bojos aquests romans!

Per a mi, la gran protagonista va ser la tercera torre de 9 amb folre carregada de la història, castell que fins avui cap altra colla ha pogut fer. El castell més gran mai carregat tornava a escena. Un castell que treu la respiració i que no admet cap error. Inici del programa de màxims i de l'orgia castellera. Un folre imponent que va saber lligar perfectament el tronc, encara que aquest per dalt no es va mostrar tan solvent com a les torres de 8.

Després de carregar-la sobradament i amb fermesa, al primer moviment brusc el tronc es va trencar. Torre carregada, la tercera que s'ha fet mai i per segon any seguit a Tots Sants. El més impressionant de tot és que els verds demostren que poden descarregar-la. Tot un repte.

Malgrat la caiguda de la torre no es va afluixar. Els verds són molt verds, i es va anar de cara a l'excel·lència feta castell: el segon 4 de 9 sense folre descarregat de la colla i de l'any, que, com al Concurs de Castells, es va fer de manera brillant. Ni el canvi de darrera hora per baix, que va fer modificar la base, va afectar l'estructura indeformable, defensada de manera magistral fins a descarregar-lo.

Bonic i ferm, els Castellers podien descarregar «l'altre» castell «net» a la seva plaça, com ja havien fet el 2010 amb la torre de 8. Domini de la castellística d'hores d'assaig i tronc competitiu. Es volia canviar la foto del mural de l'escala d'accés de Cal Figarot amb el quatre fet a casa. Doncs no calia esperar més. Ja el teníem aquí. En Jou tenia raó.

I a plaça tot a punt per viure un dels moments més esperats de la jornada: l'intent de l'inèdit 7 de 9 amb folre, un castell de gran envergadura i que els Castellers havien treballat insistentment per poder portar a plaça amb garanties d'èxit. Senzillament fantàstic.

Pinya de les grans i folre de setanta i pocs castellers, més els set segons, amb moltes especialitats juntes. Cal tenir un bon fons d'armari per posar un total de cent deu castellers sobre el peu, entre folre i tronc. Garantir que el castell s'aguantés amb menys mans de les previstes i canvis al peu en tan sols una setmana va ser tot un prodigi. El folre i els pisos de segons i terços van estar superbs. *Chapeau* sobretot per al pis de segons. És un castell que costarà de veure a causa del cost humà a pinya i folre que demana. Defensat per dalt com es podia preveure, els verds van fer un exercici gairebé perfecte. Ja teníem el primer 7 de 9 amb folre de la història. Brutal.

I quedava un gran detall per completar la millor actuació de la història: el pilar de 8 amb folre i manilles. Aquest pilar que molts donaven per mort i que va tornar a demostrar que és indestructible si les peces encaixen. Tres de tres descarregats el 2012, aquest darrer amb un quart que va patir de valent però les manilles el van ajudar a fer-se'l seu. Gran pilar per a un gran fi de festa.

No puc estar-me de dir-ho: els verds poden ser més o menys simpàtics, et poden caure millor o pitjor, poden ser més o menys pedants, però cal tenir-los respecte i s'ha d'admirar el que ens deixen i ens deixaran. Cal rendir-se a l'evidència.

En resum, i amb poques paraules, marxar de plaça amb satisfacció i amb la que aleshores era millor actuació de la història dels castells, amb permís de la superlativa diada de Sant Fèlix de 2005, no té preu. Gràcies per deixar-me ser-ne partícip.

Foto: Fèlix Miró

Foto: Dani Soler

Foto: Fèlix Miró

Castellers de Vilafranca

2012, una altra estrella a la camisa

Josep Almirall

Foto: Dani Soler

A punt de començar la temporada 2012, si t'aturaves a pensar en els reptes ineludibles que teníeu els Castellers de Vilafranca, en primer lloc hi situaves guanyar el sisè Concurs de Castells de Tarragona consecutiu i, tot seguit, descarregar per primer cop el 3 de 10 i el 4 de 9 net, les dues grans assignatures pendents. Descarregar la torre de 9 sense manilles per primera vegada i tornar a descarregar la torre de 8 neta també eren reptes presents, però, atesa la dificultat extrema que tenen aquestes dues construccions i que també hi cal una petita dosi de sort, es plantejaven amb més indulgència. A un nivell inferior de dificultat, els verds també teníeu gairebé l'obligació de tornar a descarregar el 5 de 9, el 3 de 9 amb l'agulla i el 4 de 9 amb l'agulla. D'aquí en avall, el pilar de 8, la torre de 9 i el 3 i el 4 de 9, ja se sap que són castells que els vilafranquins descarregueu cada any, i en abundància, sí o sí. Havent tancat la temporada, el resultat ha estat fantàstic: heu guanyat el Concurs, finalment heu pogut descarregar el 4 de 9 net (dues vegades), heu tornat a descarregar la torre de 8 neta (dues vegades més), i heu completat el 3 i el 4 de nou amb l'agulla. A més, us heu inventat un altre castell de nou pisos, el 7 de 9, l'heu portat per primera vegada a plaça, i l'heu descarregat. En canvi, la torre de 9 sense manilles «només» us ha quedat en carregada, el 3 de 10 no l'heu pogut intentar i el 5 de 9 també l'heu aparcat. Malgrat aquest últim paràgraf, insisteixo, una temporada fantàstica, inabastable per a la resta del món casteller i impagable des de l'òptica d'un aficionat.

Ara que encara tinc fresques a la memòria les imatges de la temporada 2012, dels Castellers de Vilafranca, me'n vénen tot un seguit a la retina. Una és la del 3 de 9 que vau descarregar el 7 de juliol a Tarragona, sota la rosassa de la catedral: un dels 3 de 9 més perfectes que he vist mai. Una altra és la de la torre de 8 neta de Sant Fèlix: la demostració més palmària de la qualitat, la destresa i el convenciment que teniu com a colla. També la del 4 de 9 net del Concurs -aquí se m'apareix tota la pel·lícula del castell-, amb aquella manera que teniu els membres dels pisos inferiors d'agafar-vos al doblec dels pantalons: la constatació que, en això dels castells, Déu existeix i, de vegades, decideix fer justícia en el lloc més apropiat. La imatge del primer 7 de 9 de la història: la constatació que encara queda camí per recórrer en la innovació castellera, i que es pot fer respectant l'ortodòxia i no fent-se trampes al solitari com quan decideixes facilitar les coses i intentes una construcció amb més d'un enxaneta. I, pel que fa als registres sonors, que com les imatges també et poden quedar gravats, recordo les lamentacions del casteller Sergi Via, que després de carregar la torre sense manilles per Tots Sants, em repetia «...jo la tornaria a intentar; estic convençut que la podem descarregar!»: és la constatació que creieu en límits encara superiors als que heu assolit. Un altre registre sonor que m'ha quedat gravat és l'ordre que fa servir el cap de colla, Pere Almirall, a l'hora de validar els castells: «cap viu!». La contraposo al «sortiu i gaudiu» del Johan Cruiff a la nefasta final d'Atenes... Els castellers han de gaudir del castell quan n'han baixat, com els futbolistes han de gaudir del partit quan l'han acabat guanyant. Aquest «cap viu!» l'interpreto com un requeriment d'exigència, d'excel·lència i de compromís, valors ineludibles en el món dels castells si vols que les coses et surtin bé.

Però, de tot plegat, el millor de la temporada 2012 dels Castellers de Vilafranca és que heu transmès la sensació que això no s'ha acabat aquí, que encara voleu i creieu que podeu anar més enllà. La «filosofia castellera verda» està tan assumida pels vostres castellers que, com el Barça, és igual qui us entreni, és igual si cal canviar una alineació, és igual que tingueu una ensopegada... Al final, guanyeu i oferiu espectacle. Tal com veig les coses al món casteller, només cal que arribem a l'octubre del 2014 perquè us pugueu penjar una altra estrella a la camisa. Felicitats!

Foto: Fèlix Miró

2012, es pot demanar més?

La temporada que van completar els Castellers de Vilafranca el 2012 és una de les millors feta mai per cap colla en tota la història dels castells

L'Hereu Batllet

Els Castellers de Vilafranca continuen superant nous registres any a any i superant-se a ells mateixos. Durant el 2012 van aconseguir completar una temporada extraordinària, que en l'aspecte qualitatiu i comptant només les principals actuacions i castells, és pot considerar la millor feta mai per cap colla. En la línia dels darrers anys, els verds van aconseguir bastir els millors castells i firmar les millors diades.

De les dinou principals construccions que es van alçar a les places castelleres en el 2012, les que van de la torre de 8 amb folre a la torre de 9 amb folre, la colla de Vilafranca en va liderar tretze: pilar de 7 amb folre, 4 de 8 amb l'agulla, 3 de 8 amb l'agulla, 4 de 9 amb folre, 3 de 9 amb folre, torre de 9 amb folre i manilles, pilar de 8 amb folre i manilles, 7 de 9 amb folre, 4 de 9 amb folre i l'agulla, 3 de 9 amb folre i l'agulla, 4 de 9, torre de 8 i torre de 9 amb folre. De la resta de construccions, la Colla Vella dels Xiquets de Valls va liderar el 5 de 8 i el 9 de 8 (amb tres enxanetes) i el 5 de 9 amb folre; la Colla Jove Xiquets de Tarragona el 5 de 8, el 5 de 8 amb l'agulla i el 9 de 8 (amb tres enxanetes); la Colla Joves Xiquets de Valls el 7 de 8; i els Minyons de Terrassa la torre de 8 amb folre.

La colla de Cal Figarot és la que va aconseguir més castells de dificultat, un total de 87 (83 de descarregats i 4 de carregats), lluny dels registres de la segona colla, la Vella, que en va fer 55 (49 de descarregats i 6 de carregats) i de la tercera, la Jove de Tarragona, que en va fer 53 (46 de descarregats i 7 de carregats). Si ens centrem en els castells de gamma extra, els verds en van ser els clars dominadors ja que van fer l'aleta a 18 d'aquestes construccions: quatre torres de 9 amb folre i manilles, tres pilars de 8 amb folre i manilles, un 7 de 9 amb folre, dos 4 de 9 amb folre i l'agulla -un d'ells carregat-, tres 3 de 9 amb folre i l'agulla -un d'ells carregat-, dos 4 de 9, dues torres de 8 i una torre de nou amb folre -carregada-. Els malves en van aconseguir 4: quatre torres de 9 amb folre i manilles -una d'elles carregada-. Els rosats en van fer 3: tres 5 de 9 amb folre -dos d'ells carregats-. Els vermells en van alçar 2: dos 5 de 9 amb folre. Els morats 2: dos 5 de 9 amb folre -un d'ells carregat-, i els blau-marí també 2: dues torres de 9 amb folre i manilles carregades.

Pel que fa a les actuacions, els Castellers de Vilafranca van firmar les 3 millors de la temporada. La primera va ser la de Tots Sants -la millor diada de la història-, la segona va ser la de Sant Fèlix -la segona millor diada de la història igualant la de Tots Sants del 2010-, i la tercera va ser la del Concurs de Castells -la novena diada de la història-. La quarta millor actuació de l'any va ser la de la Joves de Valls per Santa Úrsula.

Si ens fixem en els millors castells que es van bastir a les places durant el 2012, els tres primers van ser realitzats pels Castellers: la torre de 9 amb folre carregada, la torre de 8 i el 4 de 9. El quart millor castell va ser el 4 de 9 carregat de la Joves de Valls i el cinquè i sisè castells van tornar a ser verds amb els 3 i 4 de nou amb folre i l'agulla.

Així doncs, el 2012 va ser un any molt exitós per als Castellers de Vilafranca i amb nombrosos rècords: la segona millor temporada de tota la història -comptant tots els castells a partir de la torre de 8 amb folre o comptant les deu millors diades-; millor diada de la història per Tots Sants; millor Concurs de Castells de la història; millor actuació de Sant Fèlix amb tots els castells descarregats; rècord de tres diades de l'any entrant al "top 10"; primer 7 de 9 amb folre de la història dels castells; primer 4 de 9 descarregat de la història de la colla; rècord de 7 castells de gamma extra diferents descarregats en una temporada; rècord de castells de nou i de gamma extra descarregats per una colla en una temporada amb 48; rècord de castells de nou bàsics en una temporada amb 33 descarregats; rècord de torres de 9 amb folre carregades -una com el 2005 i el 2011-; rècord de torres de 8 descarregades -dues com el 2012-; rècord de 4 de 9 descarregats -dos com els Minyons el 2001-; rècord de 3 de 9 amb folre i l'agulla - dos de descarregats i un de carregat-; rècord de 4 de 9 amb folre amb 15 de descarregats; primera colla que descarrega la torre de 8 i el 4 de 9 en una mateixa diada; millors actuacions fetes mai a Molins de Rei, Olesa de Montserrat i la Pobla de Segur -les tres poblacions noves places de nou-; primers castells aixecats a Nova York i millor actuació feta mai als Estats Units -amb la torre de 7, el 4 de 8, el 3 de 8 i el pilar de 6 descarregats-...

Tots aquests grans castells i actuacions, el viatge a Nova York, l'actuació al mig del passeig de Gràcia en motiu de la manifestació de l'onze de Setembre amb el lema «Catalunya, nou estat d'Europa», el novè Concurs de Castells guanyat -el sisè de forma consecutiva-, i altres fites, van aconseguir mantenir els Castellers de Vilafranca entre les grans associacions culturals i esportives del nostre país.

Contestant la pregunta de l'enunciat de si es pot demanar més a una colla castellera en una sola temporada, el més sensat seria respondre que no, que això és el màxim, però coneixent l'empenta, la tenacitat i l'ambició demostrada any rere any pels verds, és molt possible que ells mateixos s'encarreguin de respondre que sí, que encara es pot demanar més...

Dades de l'1 de gener al 31 de desembre de 2012. Font: Pep Ribes

Les millors colles del 2012

	Td8f	Pd7f	7d8	5d8	4d8a	3d8a	5d8a	4d9f	3d9f	9d8	Td9fm	Pd8fm	7d9f	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	Td8	Td9f	TOTAL	PUNTS
	8d	8d + 1c	3d	1d	10d	5d		15d	18d		4d	3d	1d		1d + 1c	2d + 1c	2d	2d	1c	83d + 4c	
CV	8	9	3	1	10	5	0	15	18	0	4	3	1	0	2	3	2	2	1	87	149.907
	2d	1d + 1c		15d	3d + 1c			8d + 1c	16d + 1c	3d				1d + 2c						49d + 6c	
VXV	2	2	0	15	4	0	0	9	17	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	55	75.584
	8d	1d + 1c		15d	7d		1c	3d + 2c	8d + 2c	3d				1d + 1c						46d + 7c	
JXT	8	2	0	15	7	0	1	5	10	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	53	62.328
	17d			10d				6d	12d + 1c		3d + 1c									48d + 2c	
MT	17	0	0	10	0	0	0	6	13	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	50	57.710
	1d		5d	13d				4d + 1c	10d + 1c	2d				2d			1c			37d +3c	
JXV	1	0	5	13	0	0	0	5	11	2	0	0	0	2	0	0	1	0	0	40	57.288
	10d	1d	1d	9d	1c			7d	5d		2c									33d + 3c	
CM	10	1	1	9	1	0	0	7	5	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	36	38.727

Es comptabilitzen tots els castells de gamma alta de vuit, de nou i de gamma extra realitzats per cada colla durant l'any.
Es consideren castells descarregats els que no han sofert el despenjament de cap casteller.
S'utilitza la taula de puntuacions del Concurs de Castells de Tarragona 2012.
El 9 de 8 de la Colla Vella dels Xiquets de Valls, de la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona i de la Colla Joves Xiquets de Valls és amb tres enxanetes.

Castellers de Vilafranca *Colla Vella dels Xiquets de Valls* *Colla Jove Xiquets de Tarragona* *Minyons de Terrassa* *Colla Joves Xiquets de Valls* *Capgrossos de Mataró*

Construccions que han liderat les millors colles el 2012

COLLA	CONSTRUCCIONS	TOTAL
Castellers de Vilafranca	Pd7f, 4d8a, 3d8a, 4d9f, 3d9f, Td9fm, Pd8fm, 7d9f, 4d9fa, 3d9fa, 4d9, Td8, Td9f	13
Vella dels Xiquets de Valls	5d8, 9d8, 5d9f	3
Jove Xiquets de Tarragona	5d8, 5d8a, 9d8	3
Joves Xiquets de Valls	7d8	1
Minyons de Terrassa	Td8 f	1
Capgrossos de Mataró		0

Les millors actuacions del 2012

	ACTUACIÓ	COLLA	DIADA	DATA	POBLACIÓ	PUNTS
1	Td9f (c), 4d9, 7d9f, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	19.494
2	4d9fa, 3d9fa, Td8, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	16.649
3	3d9fa (c), Td8, 4d9, Pd5	Castellers de Vilafranca	Concurs	7 d'octubre	Tarragona	15.290
4	9d8, 5d9f, 4d9 (c), Pd5	Joves Xiquets de Valls	Santa Úrsula	21 d'octubre	Valls	10.434
5	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Festa Major	28 de juliol	Vilanova i la Geltrú	8.075
6	9d8, 5d9f, 3d9f, Pd7f	Jove Xiquets de Tarragona	Santa Teresa	14 d'octubre	El Vendrell	7.983
7	9d8, 5d9f, 3d9f, Pd5	Vella dels Xiquets de Valls	Concurs	7 d'octubre	Tarragona	7.377
7	3d9f, 5d9f, 9d8, Pd5	Joves Xiquets de Valls	Concurs	7 d'octubre	Tarragona	7.377
8	4d9f, 3d9fa, 3d9f, Pd5	Castellers de Vilafranca	Festa Major	26 d'agost	L'Arboç	7.215
9	3d9f, 9d8, 5d9f (c), Pd6	Jove Xiquets de Tarragona	Santa Tecla	16 de setembre	Tarragona	7.042
9	9d8, 5d9f (c), 3d9f, Pd6	Vella dels Xiquets de Valls	Santa Úrsula	21 d'octubre	Valls	7.042
10	3d9f, 5d9f (c), 4d9f, Pd6	Vella dels Xiquets de Valls	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	6.509
11	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd7f	Castellers de Vilafranca	Les Santes	22 de juliol	Mataró	6.056
11	4d9f, Td9fm, 3d9f, Pd7f	Castellers de Vilafranca	La Mercè	23 de setembre	Barcelona	6.056
12	4d9f, Td9fm, 3d9f, Pd7f (c)	Castellers de Vilafranca	Festa Major	30 de juliol	La Bisbal del Penedès	5.916

Els millors castells del 2012

	CASTELL	COLLA	DIADA	DATA	POBLACIÓ	PUNTS
1	Torre de nou amb folre (c)	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	7.476
2	Torre de vuit	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	6.151
2	Torre de vuit	Castellers de Vilafranca	Concur	7 d'octubre	Tarragona	6.151
3	Quatre de nou	Castellers de Vilafranca	Concurs	7 d'octubre	Tarragona	5.858
3	Quatre de nou	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	5.858
4	Quatre de nou (c)	Joves Xiquets de Valls	Santa Úrsula	21 d'octubre	Valls	4.686
5	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Festa Major	26 d'agost	L'Arboç	3.985
5	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	3.985
6	Quatre de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	3.795

Castells de gamma extra descarregats el 2012

	COLLA	Td9fm	Pd8fm	7d9f	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	Td8	TOTAL	%
1	Castellers de Vilafranca	4	3	1	0	1	2	2	2	15	68,2%
2	Minyons de Terrassa	3	0	0	0	0	0	0	0	3	13,6%
3	Joves Xiquets de Valls	0	0	0	2	0	0	0	0	2	9,1%
4	Vella dels Xiquets de Valls	0	0	0	1	0	0	0	0	1	4,5%
5	Jove Xiquets de Tarragona	0	0	0	1	0	0	0	0	1	4,5%
6	Capgrossos de Mataró	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
	TOTAL	7	3	1	4	1	2	2	2	22	100%

Castells de gamma extra descarregats per cada colla

	COLLA	Td9fm	Pd8fm	7d9f	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	Td8	3d10fm	TOTAL	%
1	Castellers de Vilafranca	58	41	1	10	27	5	2	5	0	149	66,8%
2	Minyons de Terrassa	29	2	0	10	0	0	3	0	2	46	20,6%
3	Vella dels Xiquets de Valls	5	5	0	8	2	0	0	0	0	20	9,0%
4	Joves Xiquets de Valls	1	0	0	4	0	0	1	0	0	6	2,7%
5	Capgrossos de Mataró	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,4%
6	Jove Xiquets de Tarragona	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,4%
	TOTAL	94	48	1	33	29	5	6	5	2	223	100%

Autocars del Penedés amb els Castellers

AMB FORÇA, EMPENTA I AMUNT AMUNT!!!

PENEDÈS

Autocars del Penedès és una companyia familiar dedicada al transport de viatgers per carretera **des de 1929**, quatre generacions i el millor servei amb total confiança i seguretat.

SEMPRE RECOLZANT LES TRADICIONS I FESTES CULTURALS

T'agrada el bus Casteller?
vols gaudir-ne d'ell?

Ara pots sentir-te com un Casteller de Vilafranca tu, la teva colla, grup o associació viatjant en el **bus Casteller** .
trasllats, excursions, viatges i qualsevol servei relacionat amb l'autocar.

Informació: 977 660 821

www.autocarsdelpenedes.com

ISO 9001:2008 SGS ACREDITADO POR ENAC

ISO 14001 SGS ACREDITADO POR ENAC

UNE-EN 13816 SGS

A la Big Apple: gratacels, torres i pilars

Quim Mas, Tarraco

Foto: David Tudela

El repte de portar castells per exhibir i promoure la nostra cultura al nord de l'altra banda de l'Atlàntic i en concret a la mítica ciutat de Nova York, considerada la capital del món, el vam poder complir del 19 al 25 de juny de 2012. Feia anys que ens voltava pel cap organitzar un viatge tan especial i malgrat les dificultats, pròpies i alienes, sobretot per harmonitzar tots els detalls i cercar els necessaris ajuts econòmics (a la fi cap d'ells institucional), el somni es va tornar realitat. Com va dir en Jou Cabré: vam treballar de valent i ho vam aconseguir amb molts sacrificis i entrebancs, que li atorguen més valor a la fita. Tot amb les impagables col·laboracions dels companys castellers organitzadors del viatge i de l'ajut rebut des de la Gran Poma de l'hindú Ram Devineni i del xilè Cano Rojas, productors i directors del documental *The Human Tower*.

New York, Thursday, june 21, 2012. Ens trobem enmig del barri de *Manhattan*, a l'inici de l'estret carrer *Wall Street*, un dels més coneguts del món i cor històric del districte financer i borsari de Nova York. A un simpàtic venedor ambulat de diaris li comprem el rotatiu *The New York Times*. No ens parem pas a llegir com estan les cotitzacions de la borsa, busquem quelcom més valuós i a l'alça per a nosaltres. Fullejant les pàgines centrals, localitzem la fotografia d'una torre de 7 verda que, enmig, emmarca el mític gratacels *Empire State*. Amb goig, ens adonem que s'havia complert part dels reptes del viatge: poder mostrar gràficament als pobladors d'aquella ciutat i als d'arreu del país les nostres tradicions bicentenàries. Tradicions que arribarien a tots els lectors (fins i tot, gosaria dir, al mateix president Obama) a l'hora de l'esmorzar.

Per sempre més, la nostra estada quedava publicada a la premsa d'un territori que no sabia ni coneixia el que estàvem fent. I això és el que va aconseguir explicar amb detall el periodista James Barron, a la pàgina A23 del blog *City Room*, dins la crònica que acompanyava la fotografia feta sobre un gratacel de vint pisos, on el dia abans havíem estrenat nova plaça castellera a 70 metres de l'asfalt, la terrassa del *Rooftop bar garden 230 FIFTH* de la Cinquena avinguda, el local de moda de la ciutat, amb el mític *Empire State Building* com a teló de fons i a l'empara del brillant edifici de la *Crysler*. Dins el reportatge, Miquel Ferret li havia comentat que: «en aquest espai ha tingut lloc el diàleg de les torres humanes i els gratacels, el contrast entre el que construeix l'home i el que es construeix amb l'home com a únic recurs». Com també, al mateix diari i al *The Wall Street Journal* el periodistes proclamaven: «els gratacels perduren molts anys, les construccions humanes uns quants minuts; un bon maridatge entre els castells i la ciutat que amb més *glamour* ha buscat arquitectònicament el cel». La barreja de tot un somni.

Quatre de vuit al Rooftop bar garden 230 FIFTH amb l'Empire State al fons. Foto: Eloi Miralles

«*Comprem el* The New York Times*, fullejant les pàgines centrals, localitzem la fotografia d'una torre de set verda que, enmig, emmarca el mític gratacels* Empire State»

Però, com no només de castells viu la colla, m'agradaria deixar constància del viatge escrivint un petit anecdotari. En primer lloc toca agrair l'exquisit tracte de la Maria Capdevila, administradora de l'alberg *Equity Point,* prop de *Times Square*, on es vam allotjar. En vam fer la inauguració oficial el dia 22 amb un pilar de 5. Dormíem en lliteres però, amb bona companyonia, vam aconseguir descansar les poques hores que hi pernoctàvem perquè el programa d'activitats era molt atapeït. Del primer dia destaco, a més de l'actuació a la terrassa del *230 Fifth*, la visita matinal a la Zona Zero del *National*

Tres de vuit en un marc incomparable, el Pont de Brooklyn i la Zona Zero de Manhattan. Foto: Laia Colomé

September 11 Memorial, sense aixecar cap castell perquè no està permès fer cap mena d'exhibició, i la pujada, i posterior baixada vertiginosa, en ascensor fins al pis 80 de l'*Empire State*.

De dijous 21 al matí, l'actuació als jardins de *Battery Park*, dins el *Make Music NY Festival*, a l'espai que ocupa el monument *East Coast Memorial* davant la mirada d'una monumental àliga de bronze, sense saber que aquest lloc és una mena de santuari per als americans, ja que fou inaugurat el 1963 per John F. Kennedy en memòria dels desapareguts al Pacífic durant la II Guerra mundial. A la tarda, després d'haver-nos cruspit un potent entrecot al *Fraunces Tavern*, l'exhibició als jardins *Naumburg Banshel* del Central Park, davant tres cadenes de televisió de Brasil, Mèxic i Colòmbia i acompanyats de dues noies Damm. Al vespre, vam fer castells dins la sala *Crhistie's*, prop del Rockefeller Plaza, amb presència d'Artur Mas, president de la Generalitat, i del cèlebre locutor de TV3 Toni Soler.

La visita amb vaixell a la *Liberty Island* encetà la tercera jornada, amb pilar de record inclòs davant l'Estatua de la Llibertat, fet sense autorització i vigilats de prop per un helicòpter de la policia. De tornada a Manhattan, una forta tempesta tropical ens va obligar a aixoplugar als llocs més inèdits, i va perillar fins i tot l'actuació de la tarda al parc de *Brooklyn Bridge* on vam coincidir amb la celebració d'un casament. Just acabar, tornà la tempesta, i gràcies a això alguns que no havien estat mai a la N.Y.C. marató van tenir l'oportunitat de fer-ne un tast, passant d'una tirada els 1.825 metres que té el pont vell de Brooklyn. També destaco el record de l'hamburgueseria *Burger Joint*, del carrer 57, situada al cor d'un hotel de luxe, el *Le Parker Meridien,* on ens va portar en Ropero després de caminar setze carrers des del 41 de l'*Equity Point*, el famós, petit i senzill establiment hi era primer però van construir l'hotel i com que no van voler vendre el local, doncs allí es va quedar. Tot per un *fast foot*. Alguns vam acabar a la cèlebre pizzeria *Angelo's*.

Del penúltim dia destaco l'actuació de vuit a l'estrena de la pel·lícula *Enxaneta* en 3D a l'interior del *AMC Loews Lincoln Square Cinema*, i el dia lliure, que la majoria de les 145 camises verdes que ens havíem desplaçat vam aprofitar, viatjant en metro com quasi cada dia, per conèixer alguns dels populars barris de Tribeca, Chinatown, Littel Italy, Soho i Harlem, per acabar amb la revetlla de Sant Joan que organitzà la *Catalan Associacion of America* a sobre un gratacel.

Abans de tornar cap a casa encara vam fer una darrera actuació de vuit, lluïdíssima que va servir per posar la cirereta al viatge. A les vuit del matí i en directe per a tot Amèrica del Nord, la Cadena *Fox News* ens va interviuar i enregistrar els castells, la qual cosa va provocar que s'apropessin altres cadenes televisives a gravar-nos. El ressò mediàtic va ser molt important.

Per afegitó, em quedo amb el missatge de la cançó *Imagine*, de John Lennon, que mentalment havia cantat davant el seu monument, que sols conté aquesta paraula, a un dels jardinets del *Central Park* prop on va viure: «Podem creure que al món encara hi ha possibilitats de pau». I així ho vaig copsar dalt l'avió de retorn a Catalunya, en la curiosa cohabitació dels rabins de la comunitat jueva de París amb els nostres talibans i amb un interlocutor especial, el Melilla.

Havíem passat unes jornades de cine en uns escenaris com els que estem cansats de veure a les pel·lícules. La gran poma va ser verda per uns dies.

La sortida més mediàtica de la història dels castells

La conquesta vilafranquina de la capital del món

Xavier Capdevila, *periodista*

Vano de cinc en l'actuació del vespre al Rooftop bar garden 230 FIFTH de la 5a Avinguda. Foto: Eloi Miralles

Repassar el viatge dels Castellers de Vilafranca a Nova York, un any després, ens ha de possibilitar fer-ne una anàlisi objectiva i més desapassionada de les que es van fer en calent quan aquella iniciativa va omplir portades de diaris i programes de televisió, no només aquí, sinó també als Estats Units i, de retruc, a alguns mitjans d'Europa i del món.

Els castells a Catalunya viuen uns anys de gràcia, a partir de la seva extensió geogràfica i també a partir del seu reconeixement i projecció internacional. Això va acompanyat de la bona feina de les colles, tant tècnica com social, que fa que els índex de castells assolits creixin cada any en quantitat i en qualitat, augmenti el nombre de colles que assoleixen nivells superiors i disminueixi la xifra de caigudes; de tant en tant, a més, continuen assolint-se fites històriques i nous castells s'afegeixen a l'àmplia gamma existent. Aquesta és una realitat global en el conjunt del món casteller, eclipsada de vegades pels èxits de les grans colles i, particularment, de la primera colla del país, els Castellers de Vilafranca, de segur la colla que més titulars ha protagonitzat pels seus castells, pels seus viatges o per les seves variades iniciatives.

Les colles castelleres, en els últims temps, han fet moltes actuacions a l'estranger. Més enllà dels viatges a Europa, iniciats fa anys i multiplicats en els darrers, normalment per participar en festes o festivals folklòrics. Les actuacions castelleres més extraordinàries han estat les fetes a Xile (2008), la Xina (2010), l'Índia (2011) i Nova York (2012), la majoria protagonitzades pels Castellers de Vilafranca.

Cada una d'aquestes actuacions han tingut la seva particular importància. En les tres primeres, però, hi ha un fet coincident encara que de circumstàncies diferenciades: a Lo Prado (Santiago), a Hangzhou o a Mumbai, els castellers catalans van compartir protagonisme amb castellers locals, colles nascudes amb el padrinatge de la colla viatgera, o els govindes indis, constructors de castells humans amb una tradició mil·lenària. El cas de Nova York va ser més singular, no hi havia cap festival, ni cap invitació, ni contracte previ, tot i que es va fer coincidir amb el viatge que feia el president de la Generalitat i es va farcir amb la presentació de dues pel·lícules de temà-

tica castellera. La iniciativa era de la colla, amb l'objectiu de ser els primers castellers que actuaven a la ciutat més famosa del món, i amb la intenció també que el fet fos per als Castellers de Vilafranca un nou èxit de popularitat i repercussió mediàtica als mitjans internacionals, però també -i sobretot- als de casa nostra. I, caram si ho van aconseguir!

El viatge a Nova York era una iniciativa pròpia, una idea inconcreta que havia somniat l'excap de colla Carles Domènech, amb l'únic objectiu de deixar petjada i fer-se una foto a la ciutat dels gratacels; alçar castells a la primera ciutat del món i que ho fes la primera colla del món casteller. La concreció del somni no era només una excursió de colla, sinó una empresa amb els objectius molt clars.

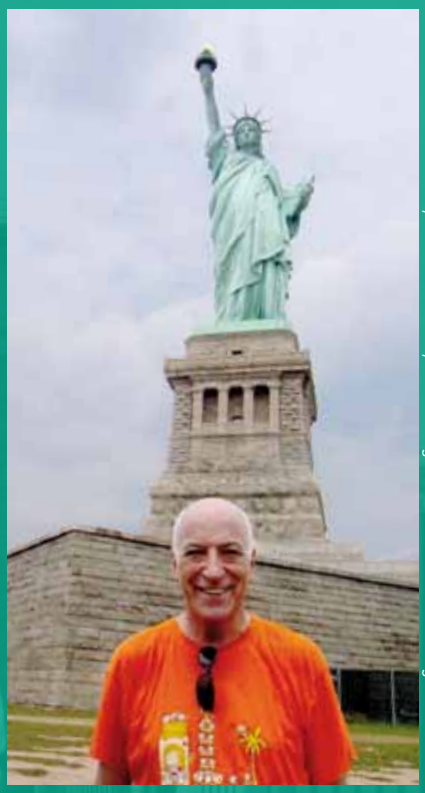
Vaig ser espectador privilegiat d'aquella experiència acompanyant la colla vilafranquina, des de molt a prop però intentant mantenir la distància que permet objectivar l'observació. I des d'aquesta posició, el meu balanç és que els objectius es van aconseguir amb escreix, amb un superàvit important respecte a les expectatives previstes.

El viatge va tenir, en primer lloc, un resultat positiu quant a satisfacció de colla. Un premi extraordinari per a uns castellers als quals se'ls exigeix tot l'any un esforç extraordinari per mantenir el privilegi de ser una colla extraordinària. Cada casteller es va pagar una part important del viatge, però el privilegi de fer-lo col·lectivament, amb una organització impecable i com a grup que aixeca expectació i admiració, això no té preu.

No em correspon a mi analitzar aquest aspecte més intern o privat . Però sí que vull constatar la gran capacitat organitzativa, de gestió, de contactes, d'aconseguiment de recursos... que té la colla de Vilafranca. Fins i tot a Nova York, una ciutat molt complicada pel que fa a permisos, seguretat, etc., el programa dels Castellers es va poder executar en un percentatge elevat. Una part de l'èxit organitzatiu la van garantir Ram Devineni i Cano Rojas, els directors del documental *The human tower* que viuen a Nova York i amb qui la idea va començar a concretar-se, quan es rodava la pel·lícula. Però la feina i l'habilitat de l'equip directiu de la colla, abans i durant el viatge, va ser fonamental fins i tot per colar actuacions improvisades en llocs tan simbòlics com l'Estàtua de la Llibertat, on tot està controlat i prohibit. És curiós, però l'única complicació de l'estada va ser la suspensió d'una actuació davant el *Rockefeller Center*, on el president Mas feia una recepció oficial; és a dir que l'únic lloc on va haver-hi problemes va ser on coordinaven i organitzaven, no les primmirades autoritats nord-americanes, sinó els catalaníssims funcionaris de la Generalitat.

El projecte del viatge es va ajornar per fer-lo coincidir amb el d'Artur Mas i així establir sinèrgies que contribuïssin a facilitar-lo i a augmentar la repercussió mediàtica. Però com va dir el mateix Artur Mas, a Catalunya es va parlar més de la presència dels Castellers a Nova York, que no pas del periple que hi feia el president de la Generalitat. A Catalunya, i també als Estats Units, la qual cosa va afegir més repercussió mediàtica catalana, destacant que els mitjans nord-americans parlaven de castells.

Sens dubte i per sobre de qualsevol viatge anterior, la presència castellera a Nova York va tenir la presència informativa catalana i internacional més gran de tota la història castellera. En l'àmbit intern, només és comparable amb la que va provocar la proclamació dels castells com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat, el novembre de 2010. I en aquesta comparació no només hi ha titulars de televisió i fotos i pòsters a la premsa, sinó que sobretot hi ha uns continguts coincidents: a Nova York o a Nairobi, els nord-americans o l'UNESCO, el «NY Times» o les televisions japoneses, han vist en els castells no tan sols un bell espectacle plàstic, d'esforç i de risc, sinó que sobretot hi han descobert uns valors i un simbolisme que és el que els fa més únics i alhora més universals. I aquesta repercussió mediàtica va ser molt més important que l'expectació real que van tenir les diverses actuacions a *Manhattan*; el públic va ser escàs i majoritàriament format per catalans residents a Nova York, algun turista despistat i mitjans de comunicació.

El periodista Xavier Capdevila va seguir la colla durant tot el viatge a Nova York.

Això, però, no li resta importància.

Els Castellers de Vilafranca actuen sovint «per lliure» en algunes iniciatives que, de vegades provoquen polèmiques o gelosies en altres colles o amb els òrgans de coordinació del món casteller. Pot ser el preu del lideratge o la desmesura en l'orgull de saber que són els millors. Podríem discutir si la seva representativitat del món casteller és massa verda, massa local i poc disposada a compartir... però això seria encetar un altre debat.

El viatge a Nova York dels castellers vilafranquins va ser per a tot el món casteller una conquesta important. A Mumbai aquest agost, els Castellers de Sants han participat en la festa del Janmaashtami juntament amb els govindes, els castellers de l'Índia; es consolida així una relació que van obrir els de Vilafranca ja fa alguns anys. En l'última estada a Catalunya dels Castellers de Xile i també en la que van fer els Xiquets de Hangzhou l'any passat, es van visitar assajos i ciutats de diverses colles amb rebudes excepcionals.

Si els castells i els seus valors són Patrimoni de la Humanitat, hauríem de considerar també que viatges tan positius com el de Nova York, són també patrimoni de tots els castellers, més enllà de la colla que allà els va representar.

Dia D, Hora H

David Tudela

Podríem aplicar aquest terme, com es fa a les grans operacions militars, per descriure el moment en què la Junta i la Tècnica vam decidir emprendre el viatge més important que havia fet cap colla castellera. Totes les àrees es van posar a treballar a ple rendiment, amb el compte enrere posat. Teníem tres mesos per endavant per gestar la visita a la capital del món: Nova York

Preparació del viatge

Al cap de pocs dies, es reuneixen les àrees de màrqueting i comunicació. Conscients del que significaria per al món casteller i per a Catalunya fer castells a la ciutat dels gratacels, ens posem a treballar conjuntament per treure'n el màxim profit des del punt de vista mediàtic. L'equip de comunicació es posa en contacte amb tots els mitjans possibles de Catalunya, la península i els Estats Units per cobrir les actuacions. De seguida hi ha resposta per part de les agències: estan molt interessades a fer-se ressò de la notícia, i en especial la del *Rooftop* de la Cinquena Avinguda.

L'equip de màrqueting comença la campanya per promocionar el viatge, fer efectius els acords amb els patrocinadors i dissenyar la roba que durem per a l'ocasió. S'obre una secció específica al web amb tota la informació actualitzada sobre el viatge i a les xarxes socials ja es comença a crear expectació. A mesura que s'acosta el dia de començar el viatge, l'expectació creix i els primers símptomes que la feina s'està fent bé es mostren a la roda de premsa que es convoca per anunciar oficialment el programa. ANC, EFE i els habituals mitjans locals concentrats a la Sala Noble, probablement en la roda de premsa més multitudinària que la colla hagi fet mai.

A Nova York marxem part dels equips i, des de casa, el Raül González i el Josep Torreño aniran recollint la informació, les notes de premsa i les fotografies que la Laia Colomé i el David Tudela enviem des del «centre de comunicacions» que tenim preparat a l'*Equity Point*.

Fotos: Eloi Miralles

Gran ressò mediàtic

La primera de les actuacions és la més esperada. Tots els mitjans volen tenir la postal d'una torre humana amb l'*Empire Estate* de fons, ni més ni menys que a 100 metres d'alçada, al terrat d'un popular restaurant novaiorquès. Hores abans, però, ens visita un periodista per fer un reportatge per al diari amb més reputació del planeta: *The New York Times*.

Durant els dies precedents ens anem trobant més cadenes de TV que ens esperen en els diferents emplaçaments on actuem i ja no els deixarem fins a l'últim dia, quan actuem en directe per a la cadena FOX, davant d'1 milió i mig d'espectadors. A casa, ens informen que les xarxes bullen i que els desconcerta el gran rebombori que hem aixecat. Tothom se sent part nostra i el sentiment de catalanisme en veure les fotos creix per moments.

A Nova York, el president Mas ens felicita per la campanya mediàtica que estem duent a terme i el gabinet de comunicació pren nota que a Catalunya tothom parla de nosaltres.

Excel·lent resultat

Un cop de tornada, cansats però ja amb el cap fred, comencem a valorar la feina. Els resultats són millors del que esperàvem. Portada a tots els diaris, notícia a totes les cadenes de TV estatals i aparicions a les més importants del món: BBC, NBC, CCTV, etc. Hem crescut amb més de 1.000 seguidors a Facebook i 600 a Twitter en tan sols 72 hores. I el 22 de juny vam ser trending tòpic en aquesta coneguda xarxa. Les fotografies i els vídeos van crear un efecte viral a Internet arribant a més d'1 milió 300 mil persones, entre comparticions i insercions en pàgines web. Anglaterra, França, Alemanya o països com fins i tot la Xina recullen als seus mitjans les imatges dels Castellers de Vilafranca a Nova York en les edicions digitals.

Satisfacció total. Repte assolit. Tot ha anat segons el previst i hem recollit els fruits d'allò que vam sembrar aquell Dia D, Hora H.

El Monument als Castellers

50 anys entre la polèmica i la història

Joan Solé Bordes

El 30 d'agost de 1963 s'inaugurava al bell mig de la plaça de Jaume I el monument de Josep Cañas: un pilar de 5 que va ser el primer monument a l'esforç de les realitzacions castelleres.

Foto: Xavi Carrasco

Un pilar de 5 d'una mica més de set metres d'alçada en pedra arenisca de la Floresta, amb un cost inicial de 200.000 pessetes

El 30 d'agost de 1963 s'inaugurava al bell mig de la plaça de Jaume I el monument de Josep Cañas: un pilar de 5 que va ser el primer monument a l'esforç de les realitzacions castelleres. El va beneir l'abat de Montserrat, el també penedesenc Aureli Maria Escarré, qui pocs mesos després, el 14 de novembre, feia unes declaracions al diari fancès «Le Monde» on es mostrava especialment crític amb Francisco Franco. D'això, en fa ara mig segle, cinquanta anys amb el pilar de 5 al bell mig de la plaça amb opinions per a tots els gustos que el temps, sortosament, ha anat apaivagant. Ara ens sembla que la tradició no seria igual sense poder alçar els pilars a la sortida d'ofici, però en aquell moment n'hi va haver per a tots els gustos. Com que la iniciativa fou absolutament popular, hi va haver qui hi va veure un monument al populisme folklòric que es fomentava des de determinats sectors del franquisme; altres van qüestionar les figures excessivament atlètiques de la pinya o de tècnicament poc agosarat perquè al darrere necessitava una agulla de pedra que l'acabés de sostenir i que es va voler dissimular amb uns xiprers.

La polèmica ja venia d'abans d'alçar-lo: hi va haver qui no el volia en un espai central sinó d'esquena a una construcció i, quan es va decidir la ubicació, mossèn Manuel Trens no es va estar de criticar-la, tot i que un parell d'anys després, quan la plaça ja va quedar totalment enllosada i urbanitzada, va escriure que li semblava un escenari digne d'una representació solemne. Cinquanta anys després encara hi ha qui li proposa alguna nova ubicació i manipula fotografies electrònicament per intentar fer creure que el monument ha estat traslladat. La vila, però, ha crescut, i la Festa Major ha esdevingut més multitudinària encara, de manera, que si abans la plaça donava prou per a tots els que s'acollien a veure l'entrada de sant Fèlix, ara el pilar de 5 entorpeix la visió dels centenars de devots de la festa que se situen més avall del seu espadat esperant veure per un moment com sant Fèlix entra amb glòria i lluïment a la basílica.

Del monument, se'n va començar a parlar a les darreries del 1961, la premsa oficial va proposar una subscripció popular i un adolescent Josep Miret hi va fer la primera aportació econòmica. En aquells grisos anys del franquisme eren poques les iniciatives populars que s'endegaven com un esplai inquiet entre el lent pas dels mesos. Un any després, Alfons Chulvi -veritable ànima del projecte amb en Pepet Vallès i el suport d'Oriol Rossell- anunciava que ja s'havien recollit 150.000 pessetes. Amb Pere Català Roca es va parlar amb la gent de Valls i es va dibuixar una proposta que situava el pilar de 5 a Vilafranca i el monument al 3 de 9 a la ciutat bressol dels castells. L'artífex d'ambdós havia de ser Josep Cañas i Cañas, fill de Banyeres, guardonat ja amb nombroses distincions artístiques i que havia fet diverses maquetes i havia estudiat fins i tot de realitzar el llavors gairebé mític pilar de 6.

El projecte vilafranquí va entrar a l'Ajuntament el 15 de gener de 1962 i el batlle, Lluís Melo Garcia, va anunciar comissions de tota mena i el febrer d'aquell 1962 es va concretar el tema amb l'artista: un pilar de 5 d'una mica més de set metres d'alçada en pedra arenisca de la Floresta, amb un cost inicial de 200.000 pessetes. El 29 de juliol de 1963 es va col·locar la primera pedra i el 30 d'agost els administradors de l'any: Joan Cortadella, Alfons Chulvi, Fèlix Sabaté i Mn. Ferran Bueno, van poder veure com les autoritats del moment i l'abat benedictí que havia presidit l'ofici de sant Fèlix l'inauguraven, amb parlaments, tronada i fins a set pilars de 5 que comptem en una imatge a càrrec de les colles Vella i Joves dels Xiquets de Valls, Xiquets de Tarragona, Nens del Vendrell, Minyons de l'Arboç i els Castellers de Vilafranca. Va ser també l'any del primer pregó de Festa Major, i de la III Fira de la Vinya i el Vi.

Josep Cañas treballant en el monument, la part superior del pilar era encara de guix.

Visita dels Castellers de Vilafranca al taller d'en Josep Cañas

El Monument als Castellers en la seva estètica inicial

Inauguració del Monument als Castellers, 30 d'agost de 1963.

ADM. DE LOTERIA

Nº 1

CA LA MARINA

Des de 1930

www.castellersdevilafranca.cat

La Parellada, 30
Tel. / Fax 93 892 08 95
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
loteriacalamarina@hotmail.com

Castellers de Vilafranca

força, equilibri, valor, seny... i cor

Ferreteria BADIA S.A.

FERRETERIA
JARDINERIA
MATERIAL INDUSTRIAL
GRIFERIA
SERRALLERIA
BRICOLATGE
ESTUFES
MENATGE
CRISTALLERIA
LLISTA DE NOCES
PARAMENT DE LA LLAR
MOBLES RÚSTICS
CAMPING
MATERIAL ELÈCTRIC
DROGUERIA

Carrer Hermenegild Clascar, 10, 12 i 14
08720 Vilafranca del Penedès (Barcelona)
Tel. 93 890 16 44 · Fax 93 817 09 95
info@ferreteriabadia.com

P APARCAMENT GRATUÏT

Foto: Francesc Bou

Què és Greentowers?

Des del 2009, alguns dies entre setmana veiem alguns castellers vestits per fer una actuació o, de tant en tant, ens assabentem que la colla ha actuat sense que s'hagi anunciat enlloc. Quan preguntem per saber de què es tracta, la resposta és: «era un Greentowers»

I què és un Greentowers?

Ja fa bastants anys que en Fèlix Miret va crear una empresa en què mitjançant els castells oferia activitats de treball en equip, «team building», per al món empresarial. La seva idea va agradar i les empreses, cada any amb més freqüència, sol·licitaven els seus serveis.

Les colles castelleres hem estat sempre receptores d'aquests serveis, però per horaris, logística, quantitat d'actuacions, ... no hem pogut sempre satisfer aquestes demandes

La combinació que en Fèlix, com tots sabeu, l'any 2009 marxés a fer les Amèriques i que valors com el treball en equip, el compromís i la constància, gràcies el FCBarcelona d'en Guardiola, estiguessin en boca de tothom, més la declaració dels castells com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat per part de la UNESCO, va fer que la colla es plantegés trobar una solució a l'augment d'aquestes demandes i dels tallers escolars.

Com que el funcionament havia de ser professional es va decidir fer un conveni amb la empresa Autentikcat perquè portés la gestió de tots aquests serveis sota el nom de Greentowers. En aquest conveni també hi consta la dinamització del JoVerd.

Greentowers ofereix a empreses, universitats, escoles, equips esportius i grups diversos, un ampli ventall d'activitats relacionades amb els castells i que adaptem a les necessitats de cada col·lectiu. És la fórmula que ens permet presentar una línia d'actuació més professional que va des de demostracions castelleres de petit format per a esdeveniments, tallers de castells aplicats al treball en equip i al lideratge per a empreses, activitats castelleres per a estudiants de totes les edats, visites guiades a Cal Figarot i a la Vilafranca castellera, fins a conferències sobre el món dels castells i els seus valors socials, educatius i esportius destinats a la gestió de grups de tota mena.

Fotos: Arxiu CdV

JoVerd, la gran porta jove dels Castellers de Vilafranca

Consolidar el JoVerd ha estat pels Castellers de Vilafranca un dels tri-omfs més rellevants si tenim en compte el gran nombre de gent jove que ha proporcionat a la colla aquests darrers anys. És un projecte engrescador que anima a nois i noies a treba-llar plegats per assolir un objectiu, que els hi proporciona un conei-xement dels castells més profund i que els hi obre la porta a tot un món d'experiències col·lectives.

Toni Bach

L'any 2010, conscients que hi havia una franja d'edat a la qual costava entrar a Cal Figarot, vam decidir iniciar un projecte per facilitar l'entrada de tots els joves que tenien ganes de formar part de la colla. Acabava de néixer el JoVerd (jove + verd).

El **JoVerd** és un concurs de castells entre els centres de secundària de la comarca. Hi poden participar tots els alumnes dels centres.

La colla ofereix un taller per als alumnes de 1r de batxillerat o 4t d'ESO, a tots els centres que hi volen participar. En aquest taller es donen unes explicacions bàsiques del món casteller, en general, i de la nostra colla, en particular i s'expliquen les parts d'un castell i el funcionament del concurs.

A partir d'aquí els alumnes que han fet el taller i volen participar en el concurs són els que s'encarregaran d'animar els altres alumnes del centre a formar part de la colla i començar a assajar. El dissabte de les Fires de Maig, al pati de Cal Figarot, es realitza el concurs.

La implicació dels professors d'educació física, que són els que fan de caps de colla i de grans dinamitzadors, ha ajudat a donar la forma actual del concurs i ha estat la clau per aconseguir l'èxit assolit.

Els professors veuen en el JoVerd una ocasió per treballar valors com el treball en equip, compromís i la constància, entre altres, i una ocasió fantàstica perquè els alumnes del centre treballin plegats per un objectiu, identificant-se amb el centre on porten a terme els seus estudis.

El JoVerd va assolir, en la edició del 2013, tant el rècord de participació per centres (9 centres), com de participació d'alumnes (569 alumnes).

A dia d'avui podem confirmar que el projecte ha assolit plenament el seu objectiu i que l'entrada de gent jove a la colla amb normalitat és una realitat.

JORDI ESTRANY PINTORS

- Pressupostos sense compromís
- Decoració d'interiors i pintura en general
- Àmplia gamma d'estocats decoratius

Av. Mediterrània, 1-3, 2n A · 08720 Vilafranca del Penedès
Tel. 938 900 621 · Mòbil 667 718 861 · 661 863 428
estranyjordi@gmail.com

CAVA
Oriol Rossell
O.R.

www.oriolrossell.com cavaoriolrossell

VamCats®

Amb els verds,
amb el món
Casteller!!!

Castellers
de Vilafranca

Botiga online a www.vamcats.cat

La segona part de l'obra comença amb aquesta caricatura de l'Oriol Rossell «donant vida» (com si d'un prestidigitador es tractés) a la colla dels Castellers de Vilafranca.

Habemus Librum!

El primer volum de la Història dels Castellers de Vilafranca es presentarà enguany amb motiu del 65è aniversari de la colla

Tal com ja es va anunciar a l'última assemblea de la colla, és en curs d'edició el que esdevindrà el Volum I de la Història dels Castellers de Vilafranca. Si no hi contratemps de darrera hora que ho impedeixin, es farà, amb tota seguretat, una presentació castellera, el 23 de novembre pròxim, tot coincidint amb l'any en el qual es compleix el 65è. aniversari de la primera sortida a Sant Cugat Sesgarrigues.

L'obra constarà de dues parts ben diferenciades. La primera tractarà tot el conjunt de notícies relacionades amb el fet casteller, que han succeït a Vilafranca abans del naixement de la nostra colla; des dels primers documents relatius al Ball de Valencians vilafranquí fins a la Festa Major del 1948, bo i passant per la més o menys continuada presència dels Valencians/Xiquets de Valls al llarg del segle XiX i primera meitat del XX i, també, per aquella efímera colla vilafranquina de "cal Noi Noi", a finals de la dècada dels anys 20 del segle passat.

La segona part desglossarà, una a una, les respectives trajectòries dels primerencs Castellers de Vilafranca -amb camises rosades- al llarg de les nou temporades (1948-56) que la colla es mantingué viva. En aquest punt, cal recordar que hi hagué un parèntesi de més d'un any d'inactivitat, fins a la represa -pel maig del 1957, a Manresa- ara ja amb camises verdes. En principi, un segon volum podria abarcar el període comprès entre aquesta reestrena i el 1975, quan Carles Domènech agafa, per segona vegada, les regnes de la colla.

Els Sostres d'Homes que havia vist el Baró de Maldà al segle XVIII, deurien ser força semblants als que figuren en aquesta recreació ceràmica que es publica a la primera part del volum.

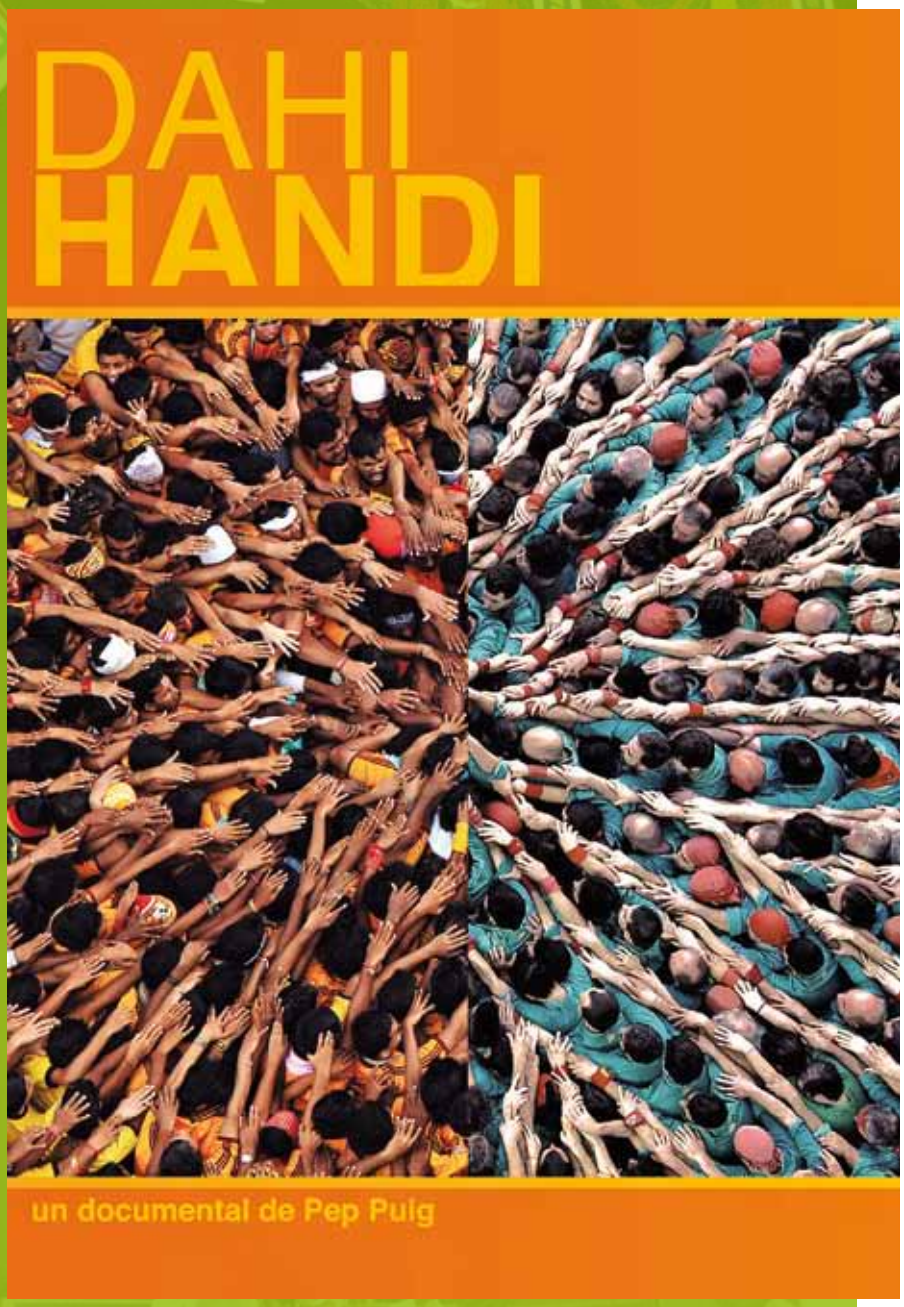

Foto: Laura Mata

Felicitem a tota
la colla per tots
els èxits aconseguits.

Enhorabona castellers!

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Dahi Handi

Pep Puig

«Dahi Handi és un documental adreçat als castellers que van fer el viatge i als que no hi van poder anar. També és un documental adreçat als aficionats als castells perquè parla de dues maneres ben diferents de fer i viure els castells»

L'agost del 2011 vaig tenir la sort de poder acompanyar als Castellers de Vilafranca al viatge que van fer a l'Índia. Com ja és sabut, era un viatge complex i llargament planificat perquè havia de dur gairebé 200 persones de totes les edats a la ciutat de Mumbai.

Jo hi anava amb l'encàrrec de filmar les activitats programades de la colla, però també de deixar constància, quan fos possible, dels aspectes més atzarosos i imprevisibles del viatge. En definitiva es tractava d'explicar, a banda de l'activitat castellera, l'experiència del viatge. Repassant mentalmente aquells dies a Mumbai em venen al cap molts moments i sensacions: la calor sufocant de la ciutat, el cel gris, la llum metàl·lica, la pluja reincident, el recorregut nocturn pel slum dels Jai Jawan, la rebuda apoteòsica dels govindes, la seva hospitalitat sincera, els ulls i la mirada neta i intensa, la cerimònia del naixement del déu Krishna, la diada del Dahi Handi i milers de caps negres arremolinant-se, mullats per la xafogor, la pluja i els cops de mànega, la música màquina tronant a la plaça, les construccions desplegables i plenes de risc dels govindes... I allà enmig nosaltres.

El nostre encàrrec demanava estar alerta procurant no distreure's més del compte amb una multitud d'estímuls que ens arribaven per totes bandes. I tot el que ens venia a sobre era massa. Vam fer el que vam poder. Dues càmeres, deu hores de rodatge.

El resultat final és un documental de 45 minuts de durada que servirà per rememorar els dies viscuts a Mumbai. Un parell d'idees han servit per elaborar el muntatge. La primera era que calia seguir l'ordre cronològic de com van anar passant les coses durant el viatge. La segona, que les pròpies imatges havien d'explicar la història sense necessitat d'un narrador, una veu en off o unes entrevistes. Hem buscat una forma de relat que s'apropés més al documental que al reportatge periodístic. Aquesta forma de narració és generalment més oberta perquè no tot s'explica i convida a l'espectador a ser més participatiu i a establir una mena de diàleg silenciós, durant la projecció, amb les imatges.

Dahi Handi és un documental adreçat als castellers que van fer el viatge i als que no hi van poder anar. També és un documental adreçat als aficionats als castells perquè parla de dues maneres ben diferents de fer i viure els castells que, expresades de forma conjunta a la plaça, donen lloc a una estranya barreja unida per aquesta necessitat inexplicable d'enlairar-se. Finalment, Dahi Handi és el relat d'un viatge adreçat a tothom, que de forma indirecta ens fa preguntar qui és l'altre i, potser, de retruc, al costat d'ells, qui som nosaltres.

Joan Ramon Aranda: del quatre de vuit a la bicicleta

E.M.

El dia 12 de desembre de l'any passat va morir a Vilafranca el company -antic casteller, talment com el seu germà Ricard- Joan Ramon Aranda i Arguimbau. Tenia 68 anys i durant les dècades dels anys 70 i 80 va tenir força protagonisme casteller, sobretot pujant a terços; amb ell formant part d'aquest pis, la colla va poder assolir en repetides ocasions el 4 de 8 (algun de carregat només), mentre que de castells de set en va fer força més. A causa de la seva complexió física, els amics més propers l'anomenaven carinyosament «el Sec», prim com era. Va deixar voluntàriament la colla, ja fa temps, perquè l'atreia més la pràctica del ciclisme, com a activitat de lleure, i la bicicleta va ocupar-li llavors moltes estones d'oci, la qual cosa va fer que es trobés com aquell qui diu «en plena forma» durant molts anys. Va suportar amb total enteresa la punyent malaltia que, a la fi, se'l va endur fatalment; en poden donar fe l'esposa i els fills, als quals reiterem el nostre condol. El seu record anirà sempre de bracet amb el del primer 4 de 8 descarregat a la plaça del monestir de Montserrat, el 17 d'octubre del 1976. Reposa en pau, amic.

L'Ignasi Trullàs: terrassenc de Vilafranca i casteller total

Eloi Miralles

Si algú es va «inventar», ja fa algun temps, allò del castell total, en el cas de la persona -gran persona, com hi ha món!- de l'Ignasi Trullàs i Pardo penso que escau d'aplicar-li el qualificatiu de casteller total. I no tan sols perquè els castells, les torres i els pilars no tenien cap secret per a ell, no solament al pis de segons, el més habitual i en el qual havia tastat la glòria castellera tantes vegades, sinó també al folre o a les manilles, o d'agulla, de contrafort, de primeres mans, de vent, el que convingués. Perquè l'Ignasi era «total» -i vital, com el que més- en els fets, en la conversa, en el dia a dia, en l'amistat, en el seu lliurament generós...

Feia catorze anys que s'havia integrat a la colla, provinent dels Castellers de Terrassa, amb els quals havia arribat a coronar l'únic 3 de 9 amb folre dels blaus turquesa. Però ell, tot i la seva reconeguda militància terrassenca, en volia més; com deia el seu gran amic Toni Bach, *«tenia ganes de més. I no només de fer millors castells, sinó de formar part d'una colla que anés a totes, que ens deixéssim la pell en els castells, que eren la seva passió»*. Ara

L'Ignasi celebrant el 7 de 9 amb folre. Foto: Fèlix Miró

Per Tots Sants del 2012 l'Ignasi descarregava el 4 de 9 sense folre per segona vegada. Foto: Dani Soler

mateix, ja ens semblen incomptables els castellassos ens els quals va tenir ocasió de participar en el tronc, no solament els de nou bàsics, sinó també el 5 de 9 amb folre, el 7 de 9 amb folre, els 3 i 4 de 9 amb folre i l'agulla i, per damunt de tot, el 3 de 10 amb folre i manilles -carregat (no ens podem estar de pensar com li hauria plagut descarregar-lo enguany)- i el «mític», segons el seu parer, 4 de 9. A més de tot això, el Toni també afirmava que *«l'Ignasi era de les millors mans que podies trobar en tota la colla per fer pinya. Sabia exactament com les havia de posar. Hi entenia molt, de castells, ja fos des de la pinya, des del folre, des de les manilles o des del tronc»*.

Poc ens podíem pensar, a l'aeroport de Londres, a punt de tornar a casa, que la trucada que rebia el company Jaume Freixedas -soci i més que amic- ens havia de dur la notícia colpidora, impensada i funesta: l'Ignasi havia perdut la vida, amb només 40 anys, en un maleït revolt de la carretera d'Olesa. Tant de bo hagués pogut venir a passejar amb nosaltres per la City!; i ara estaríem gaudint, tots plegats, amb ell, no solament de la seva presència, sinó també dels altres dos 4 de 9 -el castell total, que dèiem- que ja tenim igualment al sarró, a més d'aquells dos de l'any passat, en els quals la seva participació ens va ser tan necessària, fins al punt de creure-la imprescindible.

En Jaume, en el parlament que va fer a l'hora de l'últim adéu, també ens va deixar unes pinzellades que retraten la seva personalitat: *«Ens encomanarem a l'estimació i l'afecte que ens teníem, d'equilibri fàcil i que ens unia com una pinya... Explosiu amb tot el que feia, estimava explosivament tot el que estimava... Tenia el cap i els braços durs com una pedra, sí, però tenia un cor gran com el sol...»* No hi ha dubte que ha deixat un buit ben difícil, per no dir impossible, d'omplir; a la colla i, sobretot, a la família, amb la qual tots els castellers ens hem sentit molt especialment solidaris i a la qual reiterem el nostre afecte, el mateix que es va fer palès en la cerimònia del comiat, amb la basílica de Santa Maria plena de gom a gom i amb la presència de molts castellers d'altres colles i l'emotiva execució de diversos pilars -dels Castellers de Terrassa, de la Jove de Sitges i dels Xicots, a més del nostre- davant del fèretre dut a les espatlles pels seus estimats «talibans». Finalment, ens fem nostres també les paraules d'en Xavi Aymerich, qui va oficiar les exèquies: *«Amb la mort de l'Ignasi ens ha caigut un gran castell, però no ens hem d'enfonsar. Ell mai no ho permetria i ens faria lluitar. Perquè aquesta també és la seva lluita»*. Descansa en pau, amic; i que el teu ànim coratjós, amb el rerefons i el ressó agradós de la teva veu inconfusible, ens acompanyi sempre.

«Carismàtic, sempre aportant la teva opinió per un bé per a la Colla. I sobretot amic de tothom; l'amistat per damunt de tot, amb una paraula simpàtica per a tots els companys i les companyes, fos qui fos, sense fer distincions»

Josep Cabré, «Jou»

«Quan torni, baixaré les escales del pati i et buscaré allí, en aquell pedrís, assegut, amb la faixa i la camisa d'assaig al teu costat, i trobaré a faltar aquella benvinguda tan esperada que sempre em donaves»

Fèlix Miret

Fragments dels parlaments pronunciats a les exèquies de l'Ignasi, publicats a El 3 de Vuit del 26-4-2013

Vés muntant pinya que ja anirem venint

Ulpi Román - Talibans

Força, nervi, compromís, constància, disciplina, superació, perseverança, tenacitat, complicitat, amistat, tradició, independència, castells... molts castells!

Són paraules que et van portar als Castellers de Vilafranca i que ens van unir a tots nosaltres en el grup que la resta de la colla anomena els Talibans, talment per subratllar la militància en els valors que aquests mots expressen i que tu tan bé personalitzes.

Ignasi, has tingut una vida intensa i plena. En 40 anys has pogut tocar tot allò que t'havies proposat; junt amb l'Imma, la dona del teu cor, heu format una gran família, gaudint de la vida envoltat d'ells i dels amics, de tots nosaltres. Entregant-te a la feina amb la teva altra família de Cafès Novell i engegant amb els del Marro, en Jaume i en Pol, el nou projecte del Coro. I els castells? Ai els castells!... Vas tocar el cel amb totes dues mans quan vas descarregar el passat mes d'octubre, parant a segons, com els grans mites castellers, el primer 4 de 9 net de la colla, el castell que potser més il·lusió t'ha fet, ja el tenies al sarró... Mai oblidarem l'alegria i eufòria que desprenies aquell dia.

Però no només de grans castells s'alimentava el nostre delit: fa dos diumenges, vàrem aconseguir l'actuació perfecta, aquella en la qual poder fer totalment compatibles castells i família, família i castells... Una de les nostres més grans obsessions. Quin gran diumenge d'abril amb totes les nostres famílies! Una inoblidable jornada que vam poder viure, una vegada més, tots junts.

Ara han passat 48 hores des que ens va arribar la notícia: a uns sent a Londres, els altres, la majoria, aquí a casa. Ben bé de forma simultània aquí i a Anglaterra... Com per recordar-nos el que arribava a moure's l'Ignasi, com per recordar-nos les coses i els llocs que podia fer/i ser alhora.

Ignasi, són tants records... Els entrecots dels divendres al Figarot després de l'assaig («que nosaltres hem vingut a sopar», recordaves cada dia); les converses i discussions castelleres, millor si podien ser en veu ben alta, de les quals eres tan amant; els esmorzars de forquilla abans de les grans diades; els teus mals d'esquena, que no s'acabaven mai, i aquella veu, aquella veu greu que et caracteritza, que encara ressona dins de tots nosaltres, que sembla que en qualsevol moment sentirem i que amb quatre paraules ens arrencarà un somriure animant-nos a anar endavant, a anar amunt, sempre amunt.

Saps que serà així, Ignasi, si un no pot, els altres més. Els lligams que ens han fet aconseguir tot el que hem assolit i que ens caracteritzen fan que tots siguem una mica tu, Ignasi. L'Imma i els nens ens tindran sempre al seu costat, sempre fent pinya.

I tu, allà on siguis, vés muntant la pinya, i guarda'ns-hi un bon lloc, ben a prop del tronc, que nosaltres ja anirem venint. I quan hi siguem tots, hi alçarem el castell més gran que et puguis imaginar.

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Jordi Simó: el casteller/esquiador amable i compromès

Eloi Miralles

Dos dies després de la festa del seu sant patró, ens deixava també, malauradament, en Jordi Simó i Raventós. Encara no havíem tingut gens ni mica de temps per a refer-nos un xic del tràngol amb què la dissortada mort de l'Ignasi havia sotraguejat fins al moll de l'os el nostre col·lectiu casteller, quan, només quatre dies més tard, una nova pèrdua s'afegia a la dissort i ens tornava a colpir profundament. I és que quan una persona bona -bona de debò, fins a l'extrem més insospitable-, que només ha fet el bé, que sempre ha tingut una paraula amable, àdhuc en els moments més feixucs, que ha lluitat amb coratge contra la cruel dolença -una leucèmia- que a la fi l'ha vençut, que malgrat totes les esperances -que tots compartíem- no se n'ha pogut sortir; quan aquesta persona, ai las!, ens deixa, el primer que se'ns acudeix és pensar: no hi ha dret! El destí, tanmateix, no té espera i se'ns ha endut el Simó a la flor de la vida, als 39 anys, amb gairebé quatre dècades viscudes amb intensitat, sobretot els darrers anys, a cavall entre els estudis, la muntanya, l'esquí -un monitor volgut, i de luxe, com era-, l'independentisme i... els castells!

El recordo al peu del canó, és a dir, a la pinya o al folre; però també als peus del llit del dolor d'un dels seus millors amics, l'Àngel Torres, quan aquest va patir un greu accident de circulació. Compartia amb la família el dolor que sentíem i ens encoratjava a tots; de fet, la seva sola presència ja ens imbuïa de la serenor que tots necessitàvem per tal d'afrontar aquella inesperada situació, de la qual no sabíem, llavors, quin final ens tenia reservat, sobretot per al principal afectat. Em semblen plenament adients, per tant, les paraules de l'Àngel en l'acte cerimonial del seu comiat: *«Amic... s'ha acabat la teva lluita, lluita que has portat amb una enteresa digna d'elogi... Deixa que et sigui franc i et digui, Jordi, que ets de les persones més nobles que he conegut!»*

Al número anterior d'aquesta revista hi podreu rellegir la crònica que ell mateix va escriure sobre l'actuació a la diada de Cal Figarot de fa un parell d'anys. Aleshores -torno a donar la paraula a l'Àngel-, *«la passió verda es va veure sobreeixida per tots plegats en la memorable actuació del 13 d'agost del 2011 davant de la nostra seu, més concretament en la dedicatòria que et vam fer de la torre de 9 amb folre i manilles (i figureta), una de les millors que mai no hem estat capaços de fer, i de la qual tu i la Maria éreu espectadors de luxe des del balcó... quina intensitat d'emocions!»*. I quina intensitat també de sentiments, afegeixo, el dia del teu comiat. Quanta amistat havies atresorat, Jordi! I com n'eres, d'estimat!

A reveure, Simó. I sempre en el record...; en el nostre i en el de la teva família estimada, amb la qual ens sentim ben units.

El Jordi veient l'acutació de la colla al balcó de Cal Figarot Foto: Raquel Tarrés/CdV

Superverd

Viatge a Futuroscope

Com ja va essent habitual, com a recompensa de la dedicació i entrega de la canalla durant la temporada, tots aquells nens i nenes que durant el 2011 van realitzar castells de nou o superior, van disfrutar del «Viatge de la canalla».
Del 21 d'abril a l'1 de maig del 2012 tota la canalla va desplaçar-se en autocar a Futuroscope, situat a Poitiers (França).
Una vegada allí van poder disfrutar del parc temàtic on les atraccions es basen en la multimèdia, les últimes tecnologies cinematogràfiques, audiovisuals i robòtiques del futur.

De càmping a Altafulla

Per altra banda i amb dos objectius principals, el primer és que tota la canalla (nens que pugen a castells de nou) i quitxalla (nens que en ajuden amb la canalla o s'están preparant per poder pujar algún dia a castells grossos) enforteixi lligams i l'esperit d'equip per encarar el primer tram important de la temporada (Agost i Sant Fèlix), el segon es recompensar la forta feina feta fins aquell moment.
Durant els díes 10, 11 i 12 d'agost van poder gaudir de 3 díes de sol, piscina, platja i tot un conjunt d'espectàcles i activitats al càmpig Caledònia d'Altafulla.

VILATRÒNICA
COMPONENTS ELECTRÒNICS

Tel. 93 817 13 98
Fax 93 817 36 16

• APARELLS PER A DISC-JOKEY
• MICRÒFONS
• INSONORITZACIÓ

VILATRÒNICA
INDUSTRIAL

Tel. 93 818 11 14
Fax 93 892 08 58

C/ Misser Rufet, 3, local 4
info@vilatronica.com
www.vilatronica.com
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Barcelona)

Ctra. Sant Vicenç, 2-10, local 2
Tel. 977 181 812
43700 EL VENDRELL
(Tarragona)

CASTELLS A BANDA

1. Torneig d'estirar la corda de Sant Raimon
2. L'Efectivament de TV3 a Cal Figarot
3. Assemblea extraordinària de la Colla
4. XI Torneig Intercastteller de Futbol Sala
5. Calçotada Verda 2012
6. Torneig d'estirar la corda a Cal Figarot
7. Concurs de paelles 2012

8. Tast de vins a Cal Figarot
9. Sopar del peu 2012
10. Bateig castaller
11. Pedalada Verda 2012
12. Ofrena al monument de Rafael de Casanova
13. Benvinguda als nous castellers
14. Toni Bach i Miquel Ferret, Castellers de Soca-rel

L'altra cara dels castellers

Patge Reial Raimon

Biel

«Als nens i nenes que van amb els Castellers sempre els dic que el més important és que s'ho passin bé fent castells»

Com que associem la seva fesomia als freds i curts dies del final de desembre i començament de gener, potser us sorprendrà saber que el patge Raimon continua molt actiu la resta de l'any i que segueix de prop les activitats que arriben amb el bon temps, com per exemple els castells. De fet, no us hauria d'estranyar que dediqui una bona part del seu temps a saber com va la temporada castellera si penseu que és una pràctica en què la quitxalla té un protagonisme decisiu. Encara que ell es relacioni amb personatges tan importants com els Reis d'Orient, tots els infants saben que té un caràcter afable i cordial, com comprovareu en aquest breu interviu.

L'activitat que feu i que coneixem tots és recollir les cartes dels nens i nenes les setmanes prèvies al Dia de Reis. Expliqueu-nos amb més detall aquesta feina que us ocupa uns quants dies cada any.
«Efectivament, des del dia de Sant Esteve, l'endemà de Nadal, fins al 4 de gener, em dedico a recollir les cartes que escriuen els nens i nenes per demanar regals a Ses Majestats els Reis d'Orient. Cada tarda, vaig a un barri diferent de Vilafranca per rebre personalment les cartes i un parell de dies (el 2 i 3 de gener, concretament) sóc al Teatre de Cal Bolet per complir la mateixa funció. Aquests dos dies són especialment atrafegats perquè ve molta mainada; en canvi, als barris l'ambient és més familiar. També he de dir que, si un nen no ha pogut venir durant els dies que he dit, encara té el dia 5, la vigília de Reis, per portar-me la carta a la carrossa, aprofitant la cavalcada reial».

I què en feu, de les cartes?
«No me les llegeixo pas! Cada dia, les fico totes en un sac i les lliuro a Ses Majestats en persona. Jo sóc un patge-carter i em limito a complir la meva feina. Són els tres Reis els que després es llegiran una per una totes les cartes. Recordo que una vegada, al barri del Molí d'en Rovira, devia anar una mica atabalat perquè me n'anava sense agafar el sac ple de cartes. Sort que un nen em va cridar de seguida: "patge Raimon, que us deixeu el sac...!". Per cert, totes les cartes, després de passar per les mans i la lectura atenta dels Reis, decoren la meva carrossa. Fixeu-vos-hi l'any que ve...».

Deu fer molts anys que teniu la responsabilitat de dedicar-vos a aquesta noble feina...
«Déu n'hi do! Que els patges recollim cartes dels infants, en fa moltíssims. Ja ni me'n recordo des de quan... Però, com a patge reial Raimon, a Vilafranca del Penedès, vaig venir per primera vegada el Nadal del 2004. Precisament Ses Majestats em van encomanar de fer cap a Vilafranca perquè em dic Raimon, és a dir, perquè duc el nom del copatró de la vila».

Vós que els coneixeu de prop, expliqueu-nos com són els Reis? Són de bon tracte?
«Molt. Sempre tenen una visió positiva de tot el que els envolta. I, quan els porto les cartes, em fan mil i una preguntes sobre el que he parlat amb cada nen: els interessa moltíssim escoltar el que els explico de la canalla de la comarca. I actuen amb benevolència: ells procuraran portar a cada u el que puguin, que no és pas tot el que es demana, i amb això els nens i els grans han d'estar contents».

La vostra activitat principal sobretot és a l'hivern. Què feu la resta de l'any?
«Estic molt atent al que fan els nens i nenes per poder explicar-ho a Ses Majestats. Sobretot dedico una atenció especial a les activitats en què participa la quitxalla...»

Per això sou un bon aficionat als castells...
«És clar!»

I, per tant, com que coneixeu tota la quitxalla del Penedès, deveu saber molt bé qui són els menuts que formen la canalla de la colla, oi?
«I tant, que els conec! Sé com es diuen tots i, quan vénen a veure'm per portar-me la carta, els crido pel nom. Això, d'entrada, els sorprèn, però de seguida es veu que els agrada perquè quan acaben de xerrar amb mi els falta temps per comentar-ho als pares».

I parleu de castells quan us porten cartes?
«Esclar! Als nens i nenes que van amb els Castellers sempre els dic que el més important és que s'ho passin bé fent castells, que disfrutin practicant aquesta activitat. També els aconsello que siguin decidits i que no tinguin por, que es preparin molt perquè així segur que els castells sortiran bé, i els animo a continuar pujant perquè els Reis també estan contents que ells facin castells.»

I per als castellers més grans, teniu algun missatge "reial"?
«Els Reis són molt amics dels nens i nenes, i jo també! Per això, als castellers més grans, els demanem que s'esforcin i treballin al màxim per preparar bé els castells. Així, la canalla se sentirà més segura i cuidada. I donem les gràcies a tots els que ho fan, això que he dit, especialment a totes les persones que durant molts anys han participat en els equips encarregats de portar la canalla, els d'ara i els d'abans, perquè els han ensenyat a pujar als castells, els han cuidat i els han format».

Queda escrit.

I al proper número...

El Figarot

Butlletí dels Castellers de Vilafranca SEGONA EPOCA FEBRER 2014 PREU 5€

número 44

Descarregat!

Castellers de Vilafranca

Foto: Fèlix Miró